KELEIVIS
Prenumerata . Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams — 1 year $6.00
pusei metų — 6 months .. $3.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEK

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 12 "Keleivio" telefonas AN 8-3071 SO. BOSTON, MASS., 1970 METŲ KOVO - MARCH 25 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 20 centų 66-TIEJI METAI

Pašto tarnautojų streikas paralyžuoja kraštą

Streikuojantieji laiškanešiai siekia didesnio atlyginimo. Neklauso nei vyriausybės, nei savo unijų vadovybės. Prezidentas grasina iškviesti karinius dalinius pašto tarnybai atstatyti ir tęsti, kol baigsis ginčas.

Streikai šiame krašte nėra jokia naujiena. Jų kasmet būna vienoj ar kitoj įmonėj ar didelėj bendrovėj, ir po ilgesnio ar trumpesnio laiko viskas baigiasi susitarimu. Bet šį kartą streikas palietė patį gyvybinį krašto nervą — paštą. Kitaip tariant, sustreikavo federalinės valdžios tarnautojai, nusižengdami įstatymams. To rezultate daugelyje krašto vietovių nutrūko pašto patarnavimai, nes pašto siuntų išnešiotojai bei jų skirstytojai pametė darbą.

Šis streikas dar gerokai susikomplikavęs, ir tai apsunkina ginčo sprendimą.

Vyriausybė reikalauja, kad streikuojantieji tarnautojai grįžtų į darbą ir tik tada sutinka derėtis su jų unija. Laiškanešių unijos vadovybė, bijodama įstatymų numatytos bausmės dėl nelegalaus streiko, taip pat viešai ragina tarnautojus grįžti į darbą, kad galėtų su jų valdžia tartis, o tie tarnautojai neklauso nei vyriausybės, nei savo unijos vadovybės. Tai jau grynas anarchijos reiškinys.

Ko streikuojantieji pašto tarnautojai reikalauja?

Pirminis laiškanešio atlyginimas buvo $6,176 per metus, kurį po 21 metų galėjo pakelti iki $8,442. Dabar jie reikalauja, kad būtų mokama metinio atlyginimo nuo $8,500 iki $11,700. Dabar jie už valandos darbą gauna $2.97, o tai yra mažiau, negu policininkų, ugniagesių ir kt. tarnautojų.

Kongreso komisija numato pakelti jų atlyginimą 5.4 %, o streikuotojai reikalauja jį pakelti apie 40%.

Aišku, kai senatoriai ir kongresmanai ar miestų valdybų nariai net patys sau kelia atlyginimus, kai tie atlyginimai nepakeliami ir kitiems tarnautojams, tai paštininkai jaučiasi labai nuskriausti. Bet streikas prieš jų reikalus tvarkančius įstatymus, kuriems ištikimybę jie prisiekė stodami tarnybon, vistiek nėra pateisinamas.

Vyriausybė, siekdama gerinti pašto patarnavimus, visą pašto "biznį" planuoja atiduoti pusiau privačiai organizacijai, bet paštininkų unijos ir to kiek privengia, nes tokia privatinė bendrovė daugiau iš tarnautojų reikalautų darbo produktingumo, nors gal ir mokėtų kiek didesnį atlyginimą.

JAV pašto įstaiga šiuo metu turi apie 700,000 tarnautojų. Tai yra didžiulė armija, kuri, kaip visi žinome, nuveikia daug mažiau, negu galėtų ir privalėtų.

Laiškanešiai per metus išnešioja 8 bilionus pašto siuntų, ir pašto departamento metinis biudžetas yra daugiau nei 8 bilionai dolerių.

Pastarosiomis dienomis streikuojantieji paštininkai kiek suskilo. Vieni jų, unijos raginami, jau grįžta į darbą, bet kiti dar streikuoja arba sustreikuoja naujose vietovėse, kur iki šiol dar dirbo.

Turima vilties, kad ir ši krašto nelaimė baigsis, nes prezidentas jau grasina pašto patarnavimams paskirti atitinkamus kariuomenės dalinius, o streikininkus pagal įstatymą bausti.

Viena yra tikra, kad šis streikas gerokai suparalyžavo viso krašto ekonominį ir kitų sričių gyvenimą ir jau padarė krašto ūkiui šimtus milionų nuostolių.

Ketvirtadienį derėsis Berlyno reikalu

Šį ketvirtadienį prasidės JAV, Britanijos, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos ambasadorių susirinkimas Berlyno reikalu. Tokio susirinkimo nėra buvę nuo 1959 m., kada iš posėdžio išėjo sovietų atstovas gen. Sokolovskis.

Sovietai savo valdomą Rytų Berlyno dalį visai įjungė į Rytų Vokietiją ir nori vakariečius visai iš Berlyno išstumti, o vakariečiai nori pagerinti susisiekimą su V. Vokietija, atstatyti normalų visų zonų Berlyno gyventojų laisvą susisiekimą. Dabar Rytų Berlynas yra atskirtas nuo vakarinės dalies mūrine siena, kurią daboja raudonarmiečiai.

Tragedija lėktuve virš Bostono

Kovo 17 d. Eastern bendrovės lėktuvui artinantis iš New Yorko į Bostoną, į lakūnų kabiną įsiveržė keleivis ir, ginklu grasindamas, pareikalavo skristi į rytus. Gavęs neigiamą atsakymą, jis nušovė vairuotojo pavaduotoją, o vairuotoją sužeidė, bet šis besigrumdamas peršovė užpuoliką ir dar laimingai sugebėjo nusileisti.

Vėliau paaiškėjo, kad užpuolikas buvo 27 m. Divivo, prieš 12 metų kėsinęsis į savo gyvybę, kai jo mergaitė nutraukė su juo santykius. Kulka paliko jo galvoje.

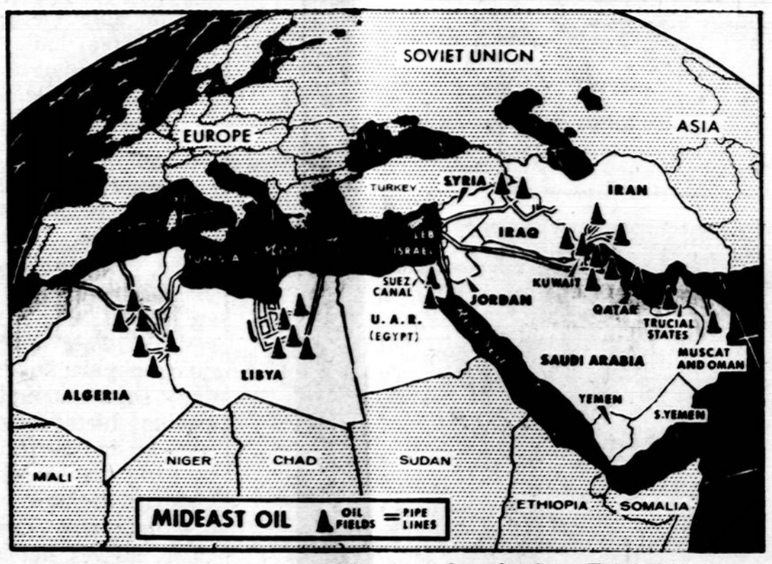

Žemėlapyje matome svarbiausius naftos šaltinius arabų valstybėse. Tais šaltiniais yra suinteresuotos JAV ir kitos Vakarų valstybės. Bet jais domisi ir sovietai, stiprindami ten savo įtaką.

Čekoslovakijoje valymai tęsiasi

Maskvos tankų pagalba nuvertus demokratiniu keliu pasukusį Dubčeką, prasidėjo visų jo šalininkų persekiojimas. Su Dubčeku nesiryžta iš karto baigti, tai jį pamažu stūmė iš įvairių pareigų. Pagaliau jį paskyrė ambasadorium į Turkiją, o kai ten nuvyko, tai suspendavo kaip partijos narį ir, matyt, netrukus visai išmes iš partijos, kaip jau išmetė jo padėjėjus, jų tarpe ir vieną iš svarbiausiųjų —Smrkovskį.

O Dubčekas dar tik 18 metų būdamas įstojo į partiją, 3 metus mokėsi Maskvos partinėje mokykloje, taigi komunistų bibliją tikrai gerai pažįsta. Bet dabartiniai Čekoslovakijos vadovai jį vadina dviveidžiu ir nesivaduojančiu Marksizmo-Leninizmo principais.

Per tris dienas Čekoslovakijoje suimta 2,824 asmenys, bet policija skelbia, jog tai nesą politiniai nusikaltėliai.

Nebūtas pratestas Prancūzijoje

Sunkvežimių vairuotojai, protestuodami dėl uždraudimo švenčių savaitgaliais jiems važinėti didžiaisiais greitkeliais, keliuose iš Paryžiaus sustatė savo sunkvežimius, o patys ėmė žaisti futbolą. Policija mėgino tuos sunkvežimius iš kelių pašalinti, bet nepajėgė. Pagaliau valdžia turėjo nusileisti, ir sunkvežimiams tebus uždaryti tik kaikurie didieji keliai.

Valdžia tą suvaržymą buvo įvedusi, norėdama palengvinti keliones į užmiestį savaitgaliais važinėjantiems automobiliais.

Italijoje 4 didžiosios partijos sutarė sudaryti koalicinę vyriausybę. I ją įeina ir socialdemokratai.

VISIEMS KELEIVIO SKAITYTOJAMS, BENDRADARBIAMS, PLATINTOJAMS IR RĖMĖJAMS LINKIME LINKSMŲ IR MALONIŲ VELYKŲ.

Keleivio Leidėjai, Redakcija ir Administracija

Mass. nedalyvaus nepaskelbtame kare

Massachusetts seimelis priėmė 128 balsais prieš 90 įstatymą, kuriuo prezidentui nepripažįstama teisė siųsti į karo lauką karių, jei karas nėra oficialiai paskelbtas kongreso. Jeigu tą įstatymą priims senatas ir pasirašys gubernatorius, tai Mass. gyventojai galės atsisakyti vykti į karo lauką P. Vietname. Bet tas įstatymas dar atsidurs aukščiausiame teisme, kuris turės jį išaiškinti.

Kiti sako, kad prezidentas, kaip vyriausias karo pajėgų vadas ir sutarčių vykdytojas, tokią teisę turi.

Plečiasi Songmy žudynių byla

Jau buvo rašyta, kad 4 karininkai ir 6 kareiviai patraukti teismo atsakomybėn dėl civilinių gyventojų žudynių Vietnamo Songmy sodžiuje.

Dabar karo įstaigos baigė tyrinėjimą ir pripažino divizijos generolą Kosterį kaltu sąmoningai ar nesąmoningai neatkreipusį dėmesio į gautas informacijas apie minėtas žudynes. Be jo, kaltinama dar 13 karininkų.

Dabar karo vadovybė aiškina, ar yra pakankamai duomenų jiems atiduoti karo teismui.

JAV tuo tarpu neduoda Izraeliui daugiau lėktuvų.

Kambodijoj nuvertus nuo valdžios sosto princą Sihanouk, JAV vyriausybė pareiškė, kad ji ir toliau gerbsianti Kambodijos neutralumą ir laisvę.

Buvęs Kipro vidaus reikalų ministras Polycarpou Georghadjis nušautas už sostinės ribų. Jis ten buvęs telefonu iškviestas, ir jam žadėta suteikti žinių apie sąmokslą nušudyti prezidentą Makarios.

Ir sen. Goldwateris yra šalininkas duoti teisę balsuoti jau nuo 18 metų amžiaus.

Velykos bombų garsams gaudžiant

Diplomatam kalbant apie taikos reikalingumą, nė vienas karas neužgeso, o užsidegė dar naujų židinių.

Pagal tradiciją, Velykos lyg ir turėtų būti taikos šventė. Deja, šiemet gal daug garsiau įvairiose pasaulio dalyse gaudžia sproginėjančios bombos, negu varpai ir taikos muzika.

Žinoma, taikos žodis nėra pamirštas. Diplomatai kalba apie taiką konferencijose, minios šaukiasi taikos, demonstruodamos gatvėse, pabėgėliai iš karo veiksmų zonų laukia taikos sulindę pašiūrėse ar krūmuose, giminės meldžiasi už taiką laidodami kare žuvusius savo artimuosius.

Tuo tarpu Vietname karo veiksmai, nors ir mažesnėje skalėje, vyksta taip, kaip ir seniau, tik ten žūsta daugiau pietų vietnamiečių karių, negu amerikiečių. Izraelio ir arabų valstybių pasienio kivirčai išsivystė į artilerijos ir aviacijos kautynes, kuriose abi pusės iš savo rėmėjų reikalauja dar daugiau ginklų, besiruošdabos galutiniam atsiskaitymui. Sustiprėjo komunistų puolimai Laose, kuriai gresia visiškas laisvės praradimas. Užsiliepsnojo kone naujas karo gaisrelis Kambodijoj, kuri nori iš savo krašto išstumti komunistų kariuomenės dalinius. Pridėkime dar bandomus perversmus Afrikoje, neramumus Indijoj, riaušes ir teroristų bombų sproginėjimą čia pat JAV-se ir turėsime kone visą parako dūmais nuspalvintą priešvelykinio pasaulio vaizdą.

Ir taip net pats popiežius, tokio pasaulio ir savo paties pavaldinių nepaklusnumo išgandintas, savo kalboje sušuko: "Vargše taika! Dar niekad ji nebuvo taip pasauliui reikalinga ir dar niekad ji nebuvo taip išduota."

Mums teliktų tik pridėti: "Vargše Laisve! Dar niekad tu nebuvai totalitarinių agresorių pakenčiama, visada buvai bailių išduodama ir diplomatiniu pirklių parduodama. Tavo sparnai ir mūsų tėvynėje šiandien yra prismeigti prie kalėjimo sienos."

New Yorko klube sprogo bomba

Naktiniame klube Electric Circus sprogo bomba, sužeisdama 13 asmenų. Aukų būtų buve daugiau, jeigu ta bomba būtų sprogusi ne pertraukos metu, nes ji buvo padėta po scena, kurioje buvo apie 200 dalyvių.

Bomba yra panaši į tas, kurios sprogo Chase Manhattan banke.

Kongrese maištauja prieš senius

Kongrese ir šiandien yra prieš 50 metų įvesta tvarka, pagal kurią komitetų pirmininkais renkami tie, kurie yra ilgiausiai išbuvę kongrese. Todėl ir šiandien iš atstovų rūmų 21 komiteto pirmininkų tik 3 tėra jaunesni kaip 50 metų, o visi kiti senesni, daugumai jų vadovauja 70-80 metų seniai.

Kaikurie tų senių yra tikri despotai, komitetuose šeimininkauja taip, kaip savo virtuvėje. O komitetai turi didelės reikšmės kongreso darbe, nes visi klausimai pirma turi būti juose apsvarstyti.

Jaunesnieji atstovai prieš tai kelia balsą ir reikalauja, kad pirmininkais būtų skiriami tinkamiausi, o ne seniausi.

Demokratai savo susirinkime jau išrinko komisiją šiam reikalui studijuoti. Tą pat diena anksčiau padarė ir respublikonai.

Ką tos komisijos nutars, dar pamatysime, bet aišku, kad senieji atstovai savo vietų lengvai neužleis.

William M. Kunstler

H. Rap Brown

Viršuje adv. M. Kunstler, kuris Chicagoje gynė vieną iš svarbiausių riaušininkų Rap Brown (apačioje). Kunstler taip pat nubaustas už teismo įžeidinėjimą. Jis kol kas dar laisvėje ir tas dienas išnaudoja sakydamas universitetuose kurstomąsias kalbas.

Anarchistiniams veiksmams didėjant

Negalime įsivaizduoti valstybės, kurioje nebūtų centrinės valdžios ir kurios gyvenimas nebūtų reguliuojamas įstatymais, kuriems nusikaltusieji nebūtų lengvesnėmis ar sunkesnėmis bausmėmis baudžiami. Jei tokių įstatymų ir atitinkamų basmių už jų nevykdymą nebūtų, tai prasidėtų anarchija, visų gyvenimo sričių suirimas.

Gaila, bet paskutiniuoju metu vis daugiau anarchijos reiškinių matome JAV gyvenime. Atrodo, kad vis daugiau atsiranda tokių, kurie įstatymų neboja, o savo tikslų nori siekti tik jėga. Taigi, lyg ir grįžtama į džiungles, kur jėga ir tėra vienintelis gyvenimo reguliatorius ir veikia tik vienas įstatymas: kas stipresnis, tas ir teisingesnis.

Visada ir visur buvo ir yra žmonių, kurie laužo įstatymus, žinodami, kad gali būti dėl to nubausti. O šiandien jau daugiau atsiranda ir tokių pavyzdžių, kad už sąmoningą įstatymų laužymą niekas nebaudžia. Neabejotina, kad tokie pavyzdžiai gali daug ką paskatinti šia kryptimi ir pasinėšėti.

Privačioje srityje santykiai tarp darbdavių ir darbininkų yra tvarkomi laisvu susitarimu. Jei yra reikalo ir kitu būdu susitarimo nepasiekiama, tai darbininkai turi stipriausią ginklą — streiką. Tai suprantama ir ta priemonė negali būti peikiama ar gincijama. Bet kiek kitokie santykiai yra tarp valstybės įstaigų vadovybės ir valstybės tarnautojų. Čia tarnautojai, stodami į tarnybą, prisiekia, kad laikysis jiems žinomų nuostatų, kad jie su tais nuostatais sutinka arba turi sutikti. Tada priestaraujantis tiems įstatymams streikas ar kitas veiksmas jau yra nusikaltimas ir baustinas dalykas.

Toks "sukilimas prieš įstatymus" yra ir dabar visų jaučiamas laiškanešių streikas, apie kurį plačiau rašome pirmame puslapyje. Ir štai dėl ko:

Paštininkai yra valstybės tarnautojai, ir jų atlyginimą nustato kongresas. Įstatymas jiems draudžia streikuoti. Už tai gresia kalėjimas ir piniginė bausmė. Bet kadangi riaušių ir kitais atvejais už įstatymų laužymą kartais ir nebaudžiama, tai tas paskatino ir paštininkus jėga ir prieš įstatymus reikalauti geresnių atlyginimo sąlygų.

Paštininkus sustreikuoti gal paragino jau anksčiau streikavusiųjų tarnautojų pavyzdys, kuriuos saistė taip pat streikuoti draudžiantieji įstatymai.

Dėl visų šių įvykių kaltas ir kongresas, kuris, sau algas pasikėlęs, nesiteikė skubiai sutvarkyti gerokai užmirštų paštininkų. Jis perilgai tūpčiojo spręsdamas ir aplamai pašto reformos reikalą.

Akivaizdoje visokių riaušių, viešos agitacijos prieš JAV demokratinę santvarką, įvairių teroristinių veiksmų ir kitų anarchijos ženklų, kyla klausimas, kur gi ta valdžios tvarkai daboti skirta ranka? Negi ji tiktai savo kišenėje glosto gautus algos pinigus?

Pasaulis aplink mus

SUKILIMAS KREMLIUJE?

Vakaruose netrukus po paskutiniojo Sov. Sąjungos komunistų partijos centro komiteto posėdžio spauda pradėjo skelbti tikrą ar tik tariamąjį akademiko Sacharovo laišką partijos bosui Brežnevui. Posėdyje Brežnevas pasakė slaptą kalbą apie visišką Sov. Sąjungos ekonominio gyvenimo sugriuvimą. Nors kalba niekur nebuvo paskelbta, bet ji buvusi išdalyta partijos biurams ar nariams, kad pasvarstytų. Sacharovas, pasiskaitęs Brežnevo išvedžiojimų, savo laiške ir pasiūlė pagrindinį gyvenimui sutvarkyti receptą: leisti žmonėms laisvai ir atviraį diskutuoti.

Sacharovo tokia mintis, aišku, būtų labai išganinga, bet kas gi gali patikėti, kad Sov. Sąjungos vadai išdrįstų leisti ją vykdyti? Jie jau turi gražaus patyrimo, kur veda laisvos kalbos. Kai Vengrijoje inteligentų būrys pradėjo rinktis ir svarstyti krašto reikalus, noras dalyvauti visokių reikalų svarstyme greit apėmė daug platesnius sluoksnius, ir netrukus sovietiniai tankai susidūrė su revoliucija ir, žinoma, sutraiškė ją. Čekoslovakijoje žmonių noras laisvai tvarkytis ir turėti žmoniško veido komunizmą irgi buvo okupacijos priežastis. Taip, partijos viršūnėms baisu, kai žmonės pradeda svarstyti reikalus. Tokia baimė, matyt, ir šiuo metu yra apėmusi Kremlių, jei dar ir daugiau tokių kaip Sacharovas pradėjo reikalauti žmonėms teisės laisvai diskutuoti.

Dabartiniai Sov. Sąjungos vyriausieji vadai Brežnevas ir Kosyginas, aišku, yra tokie bolševikai, kuriems viešpataujant, negalima tikėtis susilaukti komunizmo žmonišku veidu. Jie gi sutrempė Čekoslovakiją, jie leidžia suiminėti ir be teismo grūsti į beprotnamį ar po parodomojo teismo tremti į koncentracijos stovyklą kiekvieną, kuris tik garsiau ir atkakliau pasisako už laisvę ir žmogaus ar tautų teisę. Bet Sov. Sąjungon vistiek iki šiol dar nėra grąžintas stalinizmas. Bet stalinistų, beatodairinės griežtos valdžios šalininkų, yra ir Sov. Sąjungos komunistų partijos centro komiteto prezidiume - politbiure. Ar ne jie dabar ir kelia galvas?

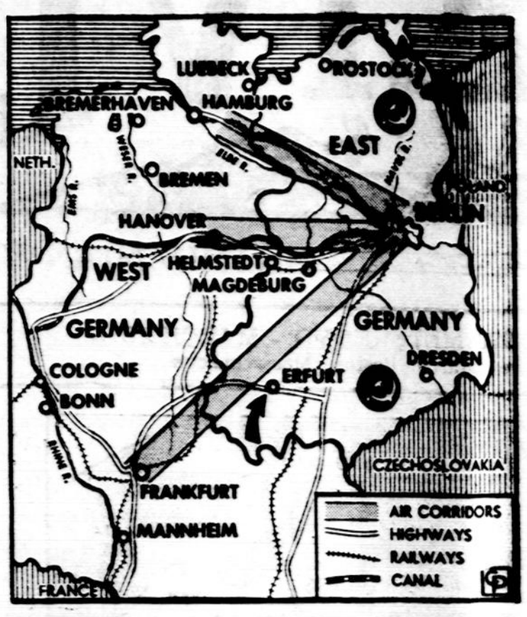

Viršuje Vokietijos žemėlapis. Juoda juosta tai koridorius, kuriuo Berlynas susisiekia su Vakarų Vokietija. Apačioje kairėj Vakarų Vokietijos kancleris Willy Brandt, dešinėje Rytų Vokietijos ministeris pirmininkas Willi Stoph. Praeitą savaitę jie susitiko Erfurte. Tai pirmas toks padalintos Vokietijos atstovų pasitarimas. Jei pradžia bus sėkminga, tai pasitarimai bus tęsiami ir, gali būti, duos pageidaujamų vaisių normalesniems santykiams užmegzti. Sekantis susitikimas numatytas gegužės 21 d. Kassely

Va, iš Rytų Europos ateina žinios, kad trys politbiuro nariai — Suslovas, Šelepinas ir Muzurovas — paskleidė savo surašytą dokumentą, kuriame kaltinamas Brežnevo ir Kosygino vadovavimas. Kaltė jiems metama už visus ekonominius trūkumus. Brežnevas savo slaptoje kalboje irgi kaltino už ekonominio gyvenimo susmukdymą darbininkus ir įmonių vadovus, už žemės ūkį ir pramonę atsakingas ministerijas, net atitinkamas partijos organizacijas rajonuose. Dabar tie trys savo rašte, sako, kaltina pačius kaltintojus. Jų rašte iškeltieji klausimai būsią svarstomi sekančiame partijos centro komiteto posėdyje. Jei tų trijų kaltintojų argumentai pasirodytų pakankamai stiprūs, tai galima laukti Kremliaus revoliucijos. Deja, sunku tikėtis, kad tokia revoliucija galėtų žmogui išeiti į gerą. Galima tik laukti stipresnių replių, nes bent du iš tų "sukilėlių" yra juk velnio nešti ir pamesti stalinistai.

Pradėkime nuo Michailo Suslovo. Jis yra senas stalinistas, buvęs artimas tėvo ir mokytojo Stalino bendradarbis, senas partijos ideologas, po karo lankęsis Lietuvoje su uždaviniu užsmaugti partizaninį judėjimą. Jo šioki tokį persiorientavimą lyg ir rodytų gandas, kad jis priešinęsis Čekoslovakijos okupacijai. Bet tai tėra gandas. O jei tas gandas ir būtų pagrįstas tiesa, tai vistiek dar nežinia, kodėl Suslovas priešinosi.

Antras sąmokslininkas — Aleksandras Šelepinas, Chruščiovo laikais vadovavęs saugumo policijai, taigi turėjęs didelę galią. Kai iškilo reikalas pašalinti Chruščiovą, tai kaip tik Šelepinas labiausiai ir pasinaudojęs ta policijos galia. Tada jis buvo kandidatas į nuverstojo vietą, bet kiti politbiuro nariai sukilo prieš jį, ir jis buvo pašalintas iš tiesioginio partinio darbo — turėjo pasitenkinti profesinių sąjungų vadovo vieta.

Kirilas Mazurovas — mažiausiai žinomas. Kaip Kosygino pirmasis pavaduotojas, jis daugiausia ir žinomas kaip biurokratas. Bet, matyt, tas biurokratas nepatenkintas savo viršininko politika ir dėl to dalyvauja stalinistų sąmoksle.

KREISKIO AUSTRIJA

Austrijos sostinė Viena kadaise buvo žinoma kaip didžiulis socialistinis židinys. Tačiau taip buvo dar gerai prieš antrąjį pasaulinį karą. Socializmas teroru buvo sulikviduotas, bet tik oficialiai. Po karo, kai tik Austrija pati ėmė demokratiškai tvarkytis, atgijo tuojau ir socialistai, ir jų partija buvo didelė ir stipri, bet ne pati didžiausia. Ji 21 metus kartu su konservatyviąja liaudies partija valdė kraštą, bet koalicijai vis vadovavo liaudies partija, truputį didesnė už socialistų. O nuo 1966 m. liaudies partija ėmė pati viena valdyti.

1967 m. socialistų partijos vadovybę perėmė Bruno Kreiskis, ir štai dabar po rinkimų socialistų partija išėjo kaip didžiausia — su 81 vieta (liaudies partija — 79 vietas. Taigi krašto valdžią perima į rankas socialistai, ir naujasis kancleris bus Kreiskis, be kita ko, žydiškos kilmės žmogus. Koalicija vėl sudaroma su ta pačia liaudies partija, bet šį kartą nebe Klausas vadovaus, o Kreiskis.

Austrija šiandien nebėra ta, kokia ji buvo prieš antrąjį pasaulinį karą. Dabar ties ja vis laiko akis Sov. Sąjunga, reikalaujanti nesidėti į jokias sąjungas, laikytis neutralumo. Bet naujoji vyriausybė turės krašto pasitikėjimą. 1966 m. socialistų partija ėjo į rinkimus remiama komunistų. Tai žmonėse kėlė baimę, kad laimėję socialistai nepasiduotų komunistų įtakai. Tada kaikas dėl to susilaikė atiduoti balsą už socialistus. Dabar socialistai viešai prieš rinkimus atmetė komunistų paramą ir tuo atgavo pasitikėjimą. Žinoma, ne vien tik tai padėjo socialistams laimėti daugiau balsų — buvo ir kitų priežasčių. Pavyzdžiui, jaunimą viliojo socialistų pažadas sumažinti karinės tarnybos laiką. Ne be įtakos buvo ir pažadas jaunesniems duoti teisę balsuoti.

Austrijos Bruno Kreiskis lyginamas su Vokietijos kancleriu Viliu Brandtu, nes abu jie yra praėję panašų kelią. Abu jie socialistai iš jaunumės, abu buvę gaudomi ir karo metus praleido Skandinavijos kraštuose, abu vertėsi daugiausia žurnalizmu ir iš Skandinavijos parsivežė žmonas. Dar kuo abi tos šeimos panašios, — tai kad abu turi po sūnų, kurie yra kairesni už savo tėvus.

Socialistų laimėjimas Austrijoje yra dar vienas įrodymas, kad ūkiškai pažangūs Europos kraštai pradeda sukti daugiau į kairę. Po Švedijos ir Suomijos socialistams valdžia atiteko į rankas Britanijoje ir Vokietijoje. O dabar ir Austrijoje. Tai tas naujas socialistų laimėjimas yra smūgis tiems konservatoriams, kurie nenori matyti skirtumo tarp komunistų ir socialistų. Socialistai, matote, ateina per laisvus rinkimus, bet vistiek ateina!

S. Baltaragis

Kas kitur rašoma

KĄ JAUNIMAS ŽINO APIE VASARIO 16-JĄ

Australijos Dirvos korespondentas V. Radzevičius kovo 6 d. rašo, kad jaunas Adelaidės akademikas Gytis Šimkus, besirengdamas Vasario 16-sios paskaitai, apklausinėjo apie 50 tautinių šokių grupės šokėjų, ką jie žino apie Vasario 16-ją, jos reikšmę, kada Lietuva atgavo nepriklausomybę bei kiek metų buvo laisva ir kada laisvę prarado.

Nereikia aiškinti, kad šokių grupėje yra susispietęs tautiškai susipratęs jaunimas, būsimieji lietuviško darbo vykdytojai. Jie visi yra Australijoj gimę ir augę, lietuviškumą jiems stengėsi įdiegti tėvai ir savaitgalio mokykla. Šokdami tautinius šokius australams, jie garsina Lietuvos vardą ir, reeis, galėtų australams gana daug papasakoti apie Lietuvą, didinga jos praeiti ir dabartinę jos sunkią būklę, laisvės netekus.

Taip galėtų ir turėtų būti.

Deja, V. Radzevičius rašo, kad per paskaitą G. Šimkus pranešęs, kad nė į vieną klausimą šokėjai negalėję atsakyti.

"Jie paprasčiausiai nežinojo, kas yra ta Vasario šešioliktoji, kodėl jų tėvai kasmet ją švenčia, kokį ji turi ryšį su juo ir su jo tėvais".

Todėl, anot V. Radzevičiaus, — Šimkaus "atradimas" yra šioks toks akių prakrapštymas tiek tėvams, tiek savaitgalio mokykloms. Nėra abejonės, kad visi jie padarys reikiamų išvadų ir imsis "atitinkamų žygių".

Įdomu būtų sužinoti, kokie bus panašaus JAV-se veikiančių jaunimo organizacijų narių tyrimo vaisiai.

SPAUDĄ BEVARTANT

Pernai išleista New York Times antrojo redaktoriaus Harrisono E. Salisburio 635 puslapių knyga The 900 Days: The Siege of Leningrad, kur skyriuje Baltosios gulbės apžvelgiama lietuvių, latvių ir estų veikla antrojo pasaulinio karo išvakarėse ir jo metu. Autorius taip tą skyrių pavadino, matyt, prisiminęs baltąsias gulbes, plaukiojusias Estijos sostinės sodo tvenkiny.

Baltijos kraštus okupavę, rusai nesijautė saugūs. Jų spaudos korespondentai Rygos gatvėmis vaikštinėjo apsiginklavę it Amerikos vakarų "kaubojai", o birželio 13 d. (1940 m.) prigrūdo atrinktos policijos kraštams "valyti". Bet Baltijos kraštuose, Salisburis pasakoja, sovietinė okupacija buvusi sutikta su labai "nedideliu pasitenkinimu, nes tautinė sąmonė visur buvo stipri, o ją, esą, stiprinusi "šovinistinė (?) neapykanta rusam" ir stiprus nusistatymas prieš komunizmą. Visur tuoj pridygo slaptų "nacionalistinių" pasipriešinimo grupių. Jas jis vadina "fiercely nationalistic anti-Soviet organizations".

Aišku, net ir geriausiam kitataučiui korespondentui sunku tiksliai suprasti kitą kraštą ir jo gyventojų tikrąsias nuotaikas. Apie lietuvius Salisburis pasakoja: "Tarp nacionalistinių grupių Lietuvoje veikė 'Union of Lithuanians, The Front of Lithuanian Activists, and The Committee for Rescuing Lithuania'"

* * *

Toliau pasakoja:

"Berlyne 1939 m. lapkričio 17 d. buvęs Lietuvos karo atašė (Iš tikrųjų — Lietuvos ministras Vokietijai. Žiūr.) subūrė lietuvių aktyvistų grupę, kuriai 1941 m. kovo 24 d. paruošė programą Lietuvai išlaisvinti, suderinant lietuvių sukilimą su vokiečių Sovietijos puolimu. Buvo sudaryta aktyvistų būreliai nuo trijų iki penkių vyrų kiekvienas ir pavesta tam tikri uždaviniai: paimti policijos stotis, telefonų mazgus ir t.t. Karo išvakarėse aktyvistai skelbė turėję 36,000 žmonių. Sovietinės policijos valymai pakenkė, bet ne pagrindinai. Kaune buvo vienas centras, Vilniuje kitas."

Veikusios ir kitos grupės: Lietuvos gynėjų sąjunga, Geležinis Vilkas Šakiuose, Lietuvos Laisvės armija Šiauliuose ir Lietuvos Laisvės Kovotojų sąjunga.

* * *

Apie buvusias Baltijos krastų kariuomenes Salisburis pasakoja:

"Buvusios lietuvių, latvių ir estų kariuomenės tapo inkorporuotos į Raudonąją armiją, kurioje sudarė tris vietinius korpusus: 29-tą (Lietuvos), 24-tą (Latvijos) ir 22-rą (Estijos). Kiekviename buvo po dvi pėstininkų divizijas, artilerijos pulkas ir susisiekimo ir inžinerijos daliniai. Karui prasidėjus, didžioji dalis buvo vasaros stovyklose ir nevaidino jokios svarbios rolės ginant Baltijos pajūrį — greičiausia dėl to, kad sovietų karo vadovybė nepasitikėjo jų ištikimybe"

* * *

Salisburis toliau pasakoja:

"Per 24 valandas (karui prasidėjus) Kauno radijo stotis buvo lietuvių pogrindžio organizacijos paimta. Ryte pusė dvyliktos stotis paskelbė Lietuvos nepriklausomybę ir sudarymą vyriausybės, kurioje generolas Raštikis (tuo metu buvęs Berlyne) esąs krašto gynimo ministeris, o Škirpa — galva. Lietuvių pogrindis užėmė policijos stotis, kalėjimą (iš kurio paleido politinius kalinius) ir automatinę telefono stotį. Žiauriai kirtosi su sovietų kariškiais. Kaune apie du šimtai lietuvių buvo užmušta, o kitur, gali būti, žuvo apie du tūkstančiai. Vokiečių generolui Kuechleriui įžengiant į Kauną birželio 25 d., miestą jau valdė lietuviai sukilėliai".

* * *

Pasiremdamas Amerikos valstybės departamento leidiniu Documents on German Foreign Policy, 1918-1945, serija D, tomas XIII, autorius nurodo, kad "Škirpa buvo šaltai priimtas Wilhelmstrassėje (Vokietijos užsienio reikalų ministerijoje), kai šiuos įvykius pranešė vokiečiams birželio 23 d. Jį išbarė, kodėl jis nepasitaręs su užsienio reikalų ministerija, ir nepriėmė jo pasiteisinimo, kad jis buvo prisiuntęs memorandumą birželio 19 d., kuriame visas planas buvęs išdėstytas. Vokiečiai galiausiai neleido nepriklausomoms ar priklausomoms vyriausybėms veikti nė viename Baltijos krašte".

Žiūrovas

KAS NIEKO NEVEIKIA, IR NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS ŠIAIP TAIP, TAS DUONOS NEPRAŠO.

IŠ SAULĖTOS FLORIDOS

MIAMI, FLA.

Pavyzdingi svečiai dipukai

Žiemos metu iš šiaurės į Floridą atvyksta apsčiai svečių. Vieni čia pabūna kelis mėnesius, kiti savaitę ar dar trumpiau. Daugiausia yra žydų, nes jų tarpe yra daug pakankamai turtingų. Šią žiemą atvyko ir pora šeimų iš Bostono apylinkės (Melrosės ir Randolpho) pas našlę K., kur ir aš gyvenu. Tai naujieji ateiviai, jauni inžinieriai, demokratiškai nusiteikę, sumanūs, nagingi, dosnūs, vaišingi. Jie pirko užsieninius gėrimus, patys gėrė, valgė ir kitus vaišino. Namie mažai tebuvo, visur važinėjo, norėdami kuo daugiau pamatyti.

Bet ne dėl to aš čia juos prisimenu, o visai dėl ko kito. Pas mus daug visokio "svieto" atvažiuoja, bet tie 9 dienas pabuvę dipukai skyrėsi iš kitų.

Apsistoję pas mus, jie pamatė, kad aplink namus daug ko trūksta, reikalinga pataisyti. Jie stvėrėsi darbo. Rodos, namie mažai tebuvo, visur važinėjosi, bet daug ką padarė.

Aš gėrėjausi jų sumanumu, vikrumu, paslankumu ir švarumu. Pas mus per žiemą gyvena daug visokių svečių, daugiau moterų, bet tokio švaraus užsilaikymo, kaip minėtų dipukų, aš pirmą kartą mačiau.

Kiti išvažiuodami net skobnį palieka nešvarų, pilną visokių atmatų, o šitie visada švariausiai užsilaikė ir prieš išvažiuodami net lovų baltinius išskalbė, aslą išplovė, nepaliko nė krislelio, kad jų būta. Abu vyrai, kaip ir jų žmonos, lygiai virė, kepė ir taip pat paslankiai indus plovė. Tai žinotina visiems kitiems lietuviams, ypač, sakyčiau, moterims.

Tie svečiai tikrai buvo kaip anglai juos pavadintų gentlemen.

ar.

Sektinas kubiečių pavyzdys

Iš Kubos atvykusieji čia nesivaržydami visur kalba ispaniškai. Čia daug kur iškabinti parašai: Se Habla Ispanol — Čia kalba ispaniškai.

O kodėl mes, lietuviai, taip negerbiame savo kalbos, bijome ar nenorime lietuviškai visose vietose kalbėti? Kodėl mes pamirštame, kad jei kas savęs negerbia, tai jo ir kiti negerbs.

Miamio lietuviai turi du klubus. Vienas jų vadinamas tautininkų, antras maskolių, nes jame spiečiasi "raudonieji". Abiejuose lietuvių kalba nepuoselėjama, kalbama "makaronų" kalba, nei ant durų, nei sienose nėra skelbimų lietuvių kalba. Atrodo, lyg gėdimasi savos kalbos.

Vietinę kalbą reikia kuo geriau mokėti, bet ir savąją reikia gerbti.

Visi turime sekti Chicagos Paramos krautuvės savininkų (Jarušaičio ir Mažeikos) pavyzdį. Jie su savo tarnautojais susitarė kalbėti tik lietuviškai, o jei kas prakalbės angliškai, mokės pabaudą, ir tas lėšas panaudos lietuviškai spaudai.

Neturėtume pamiršti, kad su kalba greičiausia nyksta ir tautybė. Nebekalbant lietuviškai sunkiau yra jaustis lietuviu, su jais santykius ir dvasios ryšį palaikyti, tad visu turėtų būti stengiamasi išlaikyti gyvą lietuvių kalbą, ją savo tarpe naudoti ir perduoti savo vaikams.

Pakruojietis

SANTA MONICA, CAL.

Spaudos konferencija

Los Angeles kaimyno — Santa Monica miesto spauda šiais metais Vasario 16 proga paskelbė nemaža medžiagos apie Lietuvą. Alenos Devenienės vadovaujamas Santa Monica Lietuvių Klubas buvo sukvietęs Devenių bute spaudos konferenciją. Buvo pakviestas ir buv. JAV ambasadorius Lietuvoje (1937-1940) Owen J. C. Norem su žmona. Vėliau spaudoje ("Evening Outloock", The Malibu News" ir eilėje kitų) buvo įdėti Norem pareiškimai apie sovietų okupaciją Lietuvoje bei nepr. Lietuvos įvairiu sričių pažangą. Spauda taip pat paskelbė Noremų ir šeimininkų Devenių nuotrauką.

Sveikintina ši privati iniciatyva kuo daugiau kitataučių supažindinti su mūsų reikalais. Tokios iniciatyvos privalėtų imtis ypač ir tie, kurie šiandien dar oficialiai čia atstovauja nepriklausomai Lietuvos valstybei.

SVARBI IR GARBINGA PAREIGA

1970 m. gegužės 16-17 dienomis įvyksta JAV Lietuvių Bendruomenės VI-sios Tarybos rinkimai. Bus renkami 37 Tarybos nari ai trijų metų terminui. Rinkimai vyks apygardomis. Rinkimams pravesti apygardose sudaromos Apygardų rinkimų ir apylinkėse — Apylinkių rinkimų komisijos. Bostono apygardos rinkimų komisija jau sudaryta, ir jos sudėtis yra tokia: **Juozas Stašaitis, Stasys Griežė-Jurgelevičius ir Andrius Keturakis.** Komisijos adresa — **Juozas Stašaitis, 55 Welles Ave., Dorchester, Mass. 02124. Tel. (716) 436-6075.**

Iki š. m. kovo mėn. 31 d. turi būti sudarytos apylinkių rinkimų komisijos. Vyriausios rinkimų komisijos (visų JAV-bių) adresas yra toks: **Kazys Vasaitis, 5911 60th Ave., Riverdale, Maryland 20840.**

Rinkimuose gali dalyvauti visi lietuviai, registruoti Lietuvių Bendruomenės apylinkėse ir nejaunesni kaip 18 metų. Balsuoti rinkikai gali asmeniškai rinkimų būstinėje arba paštu prisiunčiant balsavimo kortelę apylinkės rinkimų komisijai.

Rinkimų tvarką ir taisykles paskelbsime vėliau.

Mūsų visų lietuvių tautinė pareiga aktingai dalyvauti rinkimuose. 1967 m. gegužės 6-7 dienomis rinkimuose dalyvavo tik 9133 asmenys ir į Tarybą vienam asmeniui pravesti reikėjo apie 250 rinkikų. Kiek Bostono apygarda praves kandidatų į tarybą, tai priklausys nuo mūsų pačių ryžto, t. y. nuo asmenų, dalyvaujančių rinkimuose, skaičiaus.

LB Bostono Apygardos Valdyba

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Dar nėra vėlu marginti kiaušinius

Jau, turbūt, žinote, kad Lietuvių Darbininkų dr-jos kuopa balandžio 4 d. Bručo salėje (Jamaica Ave.) rengia velykinių margučių vakarą. Už gražiausius margučius bus duodamos dovanos. Visi kviečiami atsinešti savo sugebėjimais išmargintus kiaušinius. Laiko dar turite, dar galite jų gražių pagaminti.

Kad banketo dalyviai bus pavaišinti gardžiais valgiais ir gėrimais, apie tai nėra reikalo nė rašyti, nes kuopos parengimus lankantiems yra žinomi jos šeimininkių sugebėjimai svečius priimti.

Kuopos valdyba ir nariai kviečia visus atsilankyti.

Banketo pradžia 7:30 val. vak. Mokestis asmeniui — $7.00.

NEW YORKO DŽIUGLĖSE

Milžiniškas New Yorko miestas. Daugeliu požiūrių jis pirmauja, ne kitaip yra ir nusikaltimų požiūriu. Ir čia jam priklauso rekordai. Ir blogiausia, kad tie nusikaltimai vis didėja, nors su jais kovoja visa armija uniformuotos ir neuniformuotos policijos, apginkluotos moderniausiais ginklais.

New Yorke yra 32,000 uniformuotų ir 4,000 neuniformuotų policininkų. Tiek jų nėra sudėjus Chicagos, Philadelphijos, Detroito ir Los Angeles policininkus.

New Yorko policija turi savo 3,200 automobilių, 600 motociklų, 220 arklių, 25 greitosios pagalbos automobilius, 52 laivelius, 5 helikopterius, sunkvežimį bomboms vežioti ir kt. Yra specialus narų dalinys.

Policininkai labai gerai savo darbui paruošti: New Yorko universitete jie išeina 18 mėnesių kriminologijos kursa, jiems kasmet rengiami 5 dienu kursai, kuriuose jie supažindinami su naujausiais jiems svarbiais žinoti teisės ir technologijos klausimais. Bet ir taip paruošta policija negali pajėgti kovoti su kriminalistais ir paterkinti gyventojus.

Štai 1964 m. tebuvo 636 nužudymai, 8,000 plėšimų, 1,500 išžaginimų, 33,000 automobilių vagysčių, o 1969 metais buvo — 966 nužudymai, 45,405 plėšimai, 2.120 išžaginimų, 85,796 automobilių vagystės.

Gyventojai, pagrįstai ar ne, kaltina policiją, kad jos nėra ten, kur ji reikalinga, kad ji imanti kyšius iš narkotikų pardavėjų, o portorikiečiai ir negrai ją kaltina, kad ji tesauganti tik baltuosius ir t.t.

Plačiai paplitusi nuomonė, kad teismai ir seimelis trukdo policijai eiti savo pareigas.

Kaip ten bebūtų, bet New Yorko gyventojai nesijaučia esą saugūs nei namuose, nei gatvėje. New Yorkas turi nesaugiausią miesto vardą.

NEW YORKUI PRITRUKS ELEKTROS

Edison bendrovės direktorius pranešė spaudos atstovams, kad vasarą gali pritrūkti elektros energijos ir todėl gali būti tai vienos, tai kitos miesto dalies užtemdymas.

Mat, didėja elektros energijos pareikalavimas dėl to, kad vis daugiau įvedama namuose oro vėsinimo įrenginių, vis daugiau naudojama aparatų, kuriems reikalinga elektros energija, vis daugiau įrengiama elektrinių virtuvių, o vasarą dar prisideda vis didėjantis gyvenamų patalpų vėsinimo įrenginių skaičius.

Todėl bendrovės prezidentas įspėja, kad gali tekti mažinti elektros srovės voltažą, tam tikrą laiką visai elektros tekimą išjungti tai viename, tai kitame rajone. Jis pataria apsirūpinti žvakėmis. Nors elektros amžiuje tai keistai skamba, bet nieko nepadarysi — žvakė dar negali būti pamiršta.

MINĖS PILIGRIMŲ 350 METŲ SUKAKTĮ

Anglijoje Plymouth mieste gegužės 2 d. prasidės iškilmės pirmųjų piligrimų atplaukimo į Massachusetts valstiją 350 metų sukakčiai atžymėti. Jos pradedamos Plymouthe, nes iš ten tas laivas išplaukė. Tai progai yra skirtos eisenos, koncertai, parodos, arklių lenktynės ir kitokie renginiai Plymouthe, Londone ir kitur tęsis 5 mėnesius. Į Plymouthą gegužės 2-9 dienų iškilmes Mass. valstijai atstovauti vyksta buvęs Mass. gubernatorius ir JAV senatorius Saltonstall, kurio protėviai atvyko Mayflover laivu.

JAV ta sukaktis bus pradėta minėti rugsėjo 12 d. Plymouthe. Jos minėjimas tesibaigs 1971 m. lapkričio 27 d., kada sukaks 350 m. nuo pirmosios Padėkos dienos.

Primintina, kad šitame dešimtmety, tai yra 1976 m. sueina 200 metų nuo JAV nepriklausomybės paskelbimo, o 1980 m. nuo Bostono įsteigimo.

Prieš 50 metų buvo iškilmingai paminėta laivo Mayflower atplaukimo 300 metų sukaktis. Į Plymouthą tada buvo atvykęs prez. Hardingas.

Kairėje modelis Apollo 13, kuris balandžio mėnesį skris į mėnulį. Dešinėj astronautas James Lowell, atlikęs pratybos skridimą su minėtu modeliu, kalbasi su laikraštininkais Ellington oro pajėgų stovykloje Houstone, Tex.

WORCESTERIO NAUJIENOS

Šis tas apie SLA 2-sios aps. suvažiavimą

Šitos apskrities suvažiavimas buvo kovo 15 d. Jame dalyvavo 6 kuopų 21 atstovas ir 6 apskrities valdybos nariai.

Suvažiavime aptartas nevienas SLA klausimas, kuris liečia SLA atskiras kuopas ir centrą.

Buvo nusiskundimų dėl Tėvynės vėlinimosi. Iki kovo 16 d. Massachusetts valstijoje dar nebuvo atėjęs nė vienas Tėvynės kovo mėnesio numeris. Dėl tokio vėlinimosi daug nemalonumų turi korespondentai ir kuopų sekretoriai.

A. Andriulioniui ir J. Krasinskui pasiūlius, suvažiavimas nutarė paremti nors po $15 Keleivį ir Sandarą.

Į apskrities valdybą išrinkti: pirm. inž. Aleksandras Čaplikas, vicepirm. Mikas Gofensas, sekr. Antanina Audickienė, iždo glob. J. Krasinskas ir A. Andriulionis, org. Antanas Tamkus ir garbės org. Jadvyga Tumavičienė.

A. Čaplikas įteikė $100. Tai pelnas, gautas iš J. Tumavičienės surengto Bostone pagerbimo.

Sandaros apskrities suvažiavimas

Sandaros I-sios apskr. suvažiavimas bus gegužės 24 d. 11 val. Lietuvių Piliečių klubo salėje (67 Vernon gt.). Suvažiavimas prasidės 11 val., o 1:30 val. popiet bus Sandaros 16 kuopos ir apskrities bendras banketas.

Sandariečiai prašomi tą dieną atsiminti. Tai bus didelė šventė.

Dabar apskrities valdybą sudaro šie asmenys: pirm. Julius Svikla, vicepirm. Benediktas Grigaliūnas, sekr. J. Krasinskas, iždo glob. Vytautas Mačys, iždo glob. Bronius Bajerčius ir Manila Peldžius.

O Sandaros 16 kuopos valdyboj yra Jonas Stankevičius (pirm.), Jonas Dvareckas (vicepirm.), Julius Svikla (sekr.), Juozas Krasinskas (fin. sekr.), Vincas Mitrikas (iždo.). Antanas Tamkus ir Petras Kraunelis (iždo glob.).

Nėra abejonės, kad jie gegužės 24 d. suruoš tikrai puikų banketą.

J. Krasinskas

DAR APIE GYVENTOJŲ SURAŠYMĄ

Praeitame numery rašėme, kad balandžio 1 d. bus JAV gyventojų surašymas, trumpai minėjome jo reikšmę, kaip jis bus vykdomas ir raginome tą pareigą stropiai atlikti.

Čia keli skaičiai iš buvusių 18 surašymų. Visų pirma skaičiai, kurie rodo, kaip augo gyventojų skaičius.

Pagal pirmojo surašymo 1790 m. duomenis JAV buvo 3,93 mil. gyventojų (Visur skaičiai apibendrinami). 1830 m. — 12.87 mil., 1870 m. — 39.82 mil., 1910 m. — 91.97 mil., 1950 m. — 150.7 mil., 1960 m. — 179.46 mil., o šiais metais spėjama jau bus gerokai per 200 mil.

Idomu, kiek gyventojų turėjo kaikurie dabar didžiuliai miestai pirmojo gyventojų surašymo metu 1790 m. Štai keli pavyzdžiai:

New Yorke tada gyveno tik 33.131 gyventojas, Philadelphijoj — 28,522, Bostone — 18,038, Baltimorėje — 13,503, Providence — 6,371, Hartforde — 4,072.

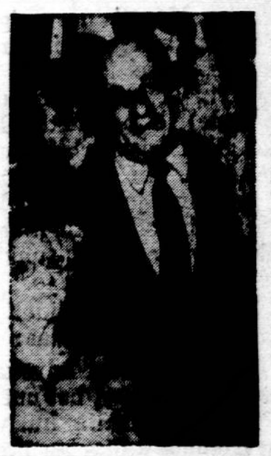

Newarko, N.J., majoras Hugh Addonizio, kuris kaltinamas dėl visokių suktybių ir ryšių su krimin alistais. Sėdi jo motina, o bučiuoja jo žmona.

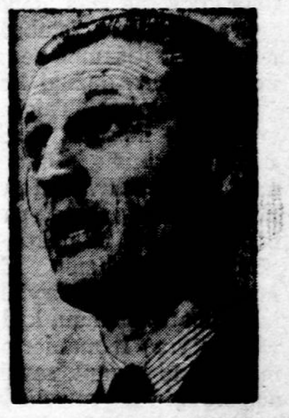

Buvęs Lawrence universiteto prezidentas Curtis Tarr paskirtas naujokų ėmimo įstaigos viršininku.

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškų skyrių, kuriame liečiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų išeivijos laikraštis, ieškąs naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se $8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

J. Grušas apie jaunimą

Senosios kartos rašytojas -dramaturgas Juozas Grušas atsakė į kelis Tiesos korespondento klausimus kovo 14 d.

Jis sako, kad jaunimo klausimas esąs ir "mūsų šalyje". Ir čia, esą, — "jaunimas nori spartesnės pažangos, nori greičiau įveikti sunkumus, pasiekti idealą, jis veržiasi į gėrį, nekantrauja — ir negalima apie tai negalvoti. Ypatinga atsakomybė čia tenka rašytojams, kurie turi padėti jaunimui susirasti tikrąjį kelią, apsaugoti nuo nereikalingo klaidžiojimo".

"Jaunimui skirtos knygos dar dažnai stengiasi mokyti jaunimą iš šalies, smaigstyti jam ateities gaires, o jaunimas nemėgsta būti mokomas. Mes vis dar neįgundame surasti gyvenimo reiškinius, kurie jaunimą ne mokytų (blogąja šio žodžio prasme), o patrauktų. Reikia giliau įsiskverbti į jaunimo sielą, eiti su juo, žiūrėti į gyvenimą jo akimis ir kartu aiškintis sudėtingą epochos dvasią. Tai sunkiau, negu mokyti iš aukšto."

Jam jaunystėje dideli poveikį padaręs Putinas:

"Norėjau būti advokatu, studijavau teisę, bet nuėjau į Putino paskaitą ir... visą gyvenimą atidaviau literatūrai. Vėliau mano kūrybinius horizontus praplėtė V. Lenino idėjos".

"Man kartais sako, kad reikėtų griežčiau pasisakyti prieš jaunųjų kūrybinį manieringumą, ne visada pagrįstus klaidžiojimus. Tai ne toks paprastas klausimas. Jaunojo krūtinėje verda didelė kūrybinė jėga, liepsnoja vaizduotė, o "stabdžių" dar nėra, kritiškumo per maža. Jaunimas dažnai linkęs į manieringumą. Taigi gal verčiau ne kažką drausti, o skatinti jaunimą giliau pažinti žmogaus dvasinį gyvenimą, ugdyti skonį, pastabumą, lavinti intelektą, atsidavimą socializmo idealams. Sveikame kūrybiniame klimate (manau, kad jis toks ir yra) ir manieringumas, laikui bėgant, savaime išnyks, kaip ir daugelis kitų jaunystės paikysčių."

J. Grušas dabar baigiąs dailinti Panevėžio teatrui filosofinės-ekonominės plotmės pjesę "Pijus buvo protingas — Pijus nebuvo protingas" apie prekybininkus, apie šių dienų Don Kichotą, kuris turi aukštus idealus, labai aistringai dėl jų kovoja, bet juokingom ir netikusiom priemonėm.

Jis manąs rašyti veikalą apie Barborą Radvilaitę. Estai norį sukurti filmą iš jo veikalo "Apie meilę, džiazą ir velnią" ir prašą parašyti jam tekstą, bet Grušas neturįs tam laiko.

Mirė S. Didžgalvis

Širdies smūgiui ištikus, Vilniuje vasario 24 d. mirė Stasys Didžgalvis, apie 65 m. amžiaus. Velionis nepriklausomoj Lietuvoj tarnavo Lietuvos banke Kaune. Jis 7 metus atkentėjo Sibiro vergų stovykloje.

Bibliografijos I tomas

Išėjo "Lietuvos TSR bibliografijos" pirmasis tomas, kuriame surašyti 1547-1861 išleistieji 1352 lietuviški spausdiniai, 232 daugiau, negu prof. Vaclovas Biržiška surašė Lietuvių bibliografijoj, išleistoj nepriklausomoj Lietuvoj.

Šešioliktajame amžiuje (nuo 1547 m.) pasirodė 30 spausdinių, 17-jame amž. — 55, 18-jame — 414, 19-jame (iki 1861 m.) — 853.

Viso labo "TSR bibliografijos" būsią 60 tomų.

Lyg nebūtų lietuvių tam reikalui

Baldų ir medžio pramonės apdirbimo ministerijos skyriaus viršininkas Viktor Verejenko už nuopelnus vystant baldų pramonę ir ilgametį neprikaištingą darbą apdovanotas Aukščiausios Tarybos prezidiumo Garbės raštu.

Vaistininkų muziejus

Šiauliuose įsteigtas vaistininkų muziejus. Jame esą 100 metų senumo eksponatų: Viekšnių gydytojo 1862 m. receptų, senų vaistinės įrankių, P. Vileišio 1886 m. išleista knygelė "Svarbiausios žmonijos ligos", nepriklausomoj Lietuvoj leistų "Farmacijos Žinių" komplektai ir kt.

Muziejui vadovauja A. Klupšaitė, Farmacijos valdybos tarprajoninės kontoros valdytojos pavaduotoja.

Mirė atėjūnas Petrovas

Iš Tiesos sužinome, kad kovo 12 d. Vilniuje mirė tik 1945 m. Lietuvon atsikraustęs iš Rusijos gilumos Semionas Petrovas, visą laiką komunistų partijoj dirbęs atsakingą darbą, apdovanotas dviem ordinais ir medaliu.

Tarp 30 pasirašiusių pranešimą apie Petrovo mirtį 6 yra aiškiai atpažįstami velionio tautiečiai: Britovas, Charazovas, Černikovas, Jekaterinincevas, Loviagina.

KOMUNISTAI SUOMIJOJ PRALAIMĖJO

Kovo 15 d. Suomijoje buvo renkamas parlamentas, kuriame yra 200 atstovų. Komunistai neteko net 20% atstovų. Tai pirmas po karo toks didelis jų nepasisekimas. Šį kartą šiek tiek nukentėjo ir socialdemokratai. Daugiausia laimėjo konservatoriai, kurie nebuvo valdžioje. Jie turėjo 26 atstovus, o dabar turės 38. Smulkieji ūkininkai teturėjo tik 1 atstovą, o dabar turės 8. Aplamai imant, rinkimų nuotaikos pakrypo į dešinę.

Rinkimų vaisiai į vyriausybės sudėtį vargu atsilieps. Dabar vyriausybei vadovavo socialdemokratai, be jų, joje buvo agrarų centras, komunistai, liaudies socialistai ir švedų liaudies partija. Koalicija parlamente turėjo 165 atstovus. Dabar tą daugumą nesudarys daugiau kaip 147 atstovai.

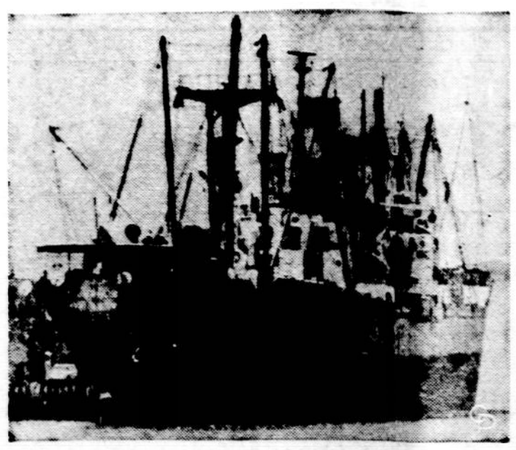

JAV prekinis laivas Columbia Eagle, kuris į Thailandą vežė karo reikmenis. Keli įgulos nariai, grasindami susprogdinsią laivą, privertė jį plaukti į Kambodiją.

Knyginis pasaulis Lietuvoje

VIVOS PLANGO, MORTUOS VOCO

Kur tie žodžiai girdėti? Aha, atsimename, atsimename! Kai Lietuvoje mirė V. Mykolaitis-Putinas, tai Vakaruose per, turbūt, visą lietuvišką spaudą buvo perleisti du jo eilėraščiai. Komentaruose buvo sakoma, kad tuose eilėraščiuose poetas sukūręs savo kaltinamąjį aktą bolševizmui.

Turbūt, šito nusiteikimo ar įsibėgėjimo įtakoje Chicagoje net iškilmingesniame leidinyje buvo išspausdinti šie abu eilėraščiai, kaip išreiškimas pagarbos dideliam poetui.

Manytume, kad toksai V. Mykolaičio-Putino pavertimas antibolševiku buvo rizikingas žingsnis. Gerai, poetas mirė, bet jo artimieji liko. Ar jie žinojo, kad poetas tokius eilėraščius parašė ir dar net svetur išsiuntė? Ar jie buvo kuriuo nors būdu dalininkai veiksmo, kuris sovietinėse sąlygose galėtų būti laikomas nusikaltimu? Gerai, kad šiandien jau niekas nebeskuba griebti žmogaus už pakarpos ir sodinti į gyvulinį vagoną. Bet kas gi čia. Vakaruose, jaučiasi toks drąsus, kad gali imtis atsakomybę, ne už mirusiųjų, bet už gyvųjų likimą?

Reikalas šįkart, atrodo, baigėsi geruoju. Į Sibirą dėl to, turbūt, niekas neišvažiavo už tokią užsieniuose gyvenančių ir ištrėmimo baisybių nejaučiančių lietuvių provokaciją. Taip, už provokaciją, kuri provokuojantiems nieko nekainavo. Bet jeigu mano būtų valia, tokių provokacijų bijočiau ir ne dėl savęs.

Galutinai mano baimė už niekuo nekaltų V. Mykolaičio-Putino gyvų artimųjų likimą atslūgo, kai man pateko į rankas Lietuvoje išleistasis šio rašytojo dešimtasis raštų tomas su paskutiniaisiais jo eilėraščių rinkiniais, studijomis ir pluoštu laiškų. Tame tome išspausdinta ir dviejų dalių poema Vivos plango, mortuos voco. Pastabose nurodyta, kad tas V. Mykolaičio-Putino darbas ligi šiol niekur nebuvo spausdintas.

Šitoje rizikingoje istorijoje yra dar ir kita medalio pusė. Mes su entuziazmu rašėme: štai kaip poetas šiurpiai pristatė bolševizmą! Ką gi dabar dėl to sakysime? Tų eilėraščių išspausdinimas Lietuvoje tiesiog išmušė propagandinį, nors ir rizikingą, ginklą iš rankų. Nebėra ką sakyti.

ŠATRIJOS RAGANA GRĮŽO

Minint Vaižganto šimtąjį gimtadienį, kaip skaitėme laikraščiuose, Lietuvoje buvo dviem tomais išleisti jo "Pragiedruliai" —pagrindinis jo kūrinys.

"Pragiedrulių" išleidimas Lietuvoje turi džiuginti. Mes gal ir maža kas tesugriebsime tą vilniškę jų laidą. Bet mes ir "Pragiedrulių" bado didelio nejaučiame, nes po karo Vokietijoje jie buvo išleisti. Lietuvoje "Pragiedruliams" per tuos metus vis "neatėjo eilė". Vaižganto, tiesa, kaikas buvo ten išleista—pora tomų trumpųjų dalykų ir "Dėdės ir dėdienės", bet ne "Pragiedruliai". O dabar ir Lietuvoje skaitytojas jau juos turi..

Savo rankose laikau ir vartinėju du Vilniuje išleistus Šatrijos Raganos raštų tomus. Vartinėju ir džiaugiuos.

Mes svetur turėjome išsileidę du stambiuosius Šatrijos Raganos kūrinius —"Sename dvare" ir "Viktutę". Ligi šiol Lietuvoje Šatrijos Raganos kūryba buvo, taip sakant, irgi uždraustas vaisius, prieinamas tik tiems, kurie pasinaudoja senomis bibliotekomis, turinčiomis dar nesubaigtus nešioti seniai išleistuosius jos raštų tomus.

Dabar tie du tomai Lietuvai turi būti smagi naujiena. Viename tome, pavadintame "Sename dvare", išspausdinta to vardo jos apysaka, be to, dar "Viktutė" ir "Vincas Stonis". Kitam tomui parinktas pačios populiariausios šios rašytojos novelės "Irkos tragedijos" vardas. Tame tome išspausdinti patys žymieji smulkūs prozos dalykėliai ir drama "Pančiai".

Abu tomai aprūpinti paaiškinimais ir iliustruoti fotografijomis iš rašytojos gyvenimo.

Be kita ko, viena smulkmena iš tų paaiškinimų. Juose žymima, kada ir kur buvo spausdintas kuris Šatrijos Raganos kūrinys. Pavyzdžiui, paaiškinimuose apie "Sename dvare" nurodyta, kad 1951 m. tas kūrinys buvo išleistas Toronte. Deja, dėl "Viktutės" nepažymėta, kad viena jos laida išėjo Londone. O tai reikštų, kad arba tuos paaiškinimus rašiusiam A. Zalatoriui nebuvo leista pasinaudoti visa užsieniuose išleistųjų lietuviškų knygų bibliografija, arba iš viso nėra Lietuvoje pilnos bibliografijos. Štai tau ir du pasauliai.

Skandalas Lenino konsomole

Tai, kas čia toliau rašoma, nėra komunistų priešų išgalvota, bet pačių komunistų Maskvoj leidžiamo laikraščio jaunimui "Komsomolskaja Pravda" puslapiuose išklostyta. O ten štai ką rašo korespondentas Arganovskis:

Toli už Kaspijos ir Uralų jūrų yra Uzbekijos respublika. Ten yra ir Fergano miestas, kuriame yra didžiulis tekstilės (šilko) fabrikas. Jame dirba visokio amžiaus 6,000 moterų.

Sutemus pavojinga pasirodyti to fabriko aplinkoje, nes ten tikras chuliganų rojus. Prie fabriko klubo yra 9 "prekybos taškai", kurie atidaryti nuo 6 val. ryto iki vėlyvo vakaro. Tie "taškai" pardavinėja svaigiuosius gėsimus išsineštinai, bet galima ir vietoje išgerti. Penkių dešimčių metrų nuotolyje nuo klubo yra fabriko darbininkių bendrabutis. Mergaičių jame daug, Jos suvažiuoja iš įvairių Sovietijos vietovių, viliojamos gero klimato, gerų uždarbių ir galimybės gauti vietos pagyventi bendrabuty.

Bendrabuty yra ir geras apšvietimas, ir vonios. Yra ir virtuvės, kuriose mergaitės gali ką nori išsivirti. Visi tie dalykai ten labai vertinami.

Ten kasmet atvažiuoja po 600 mergaičių ir tiek pat išvažiuoja, dažnai netgi savo paskutinio uždarbio ir dokumentų neatsiimdamos. Bėga nepakęsdamos ten esamos tvarkos.

Bendrabuty mergaitės gyvena kaip tvirtovėje. Pirmojo aukšto langai užkalti vielų tinklu. Ant kitų aukštų palangių pilna akmenų, plytų, kuriuos ten sumetė chuliganai, o mergaitės pasiliko kaip priemonę apsiginti.

Kambarių durys užrakintos. Nelaimė tai mergaitei, kuri drįs viena pasirodyti už fabriko ar kitų tekstilės kombinato įstaigų ribu. Užpuolimai, visokie pasityčiojimai, nuvilkimai i kurį nors tamsų kampą, išžaginimai, — kasdieniniai reiškiniai.

Bet tie "neorganizuoti" chuliganai dar nėra pati didžioji mergaičių nelaimė. Nuo jų vis dar galima išsisukti, bet jos negali apsisaugoti nuo tų, kurių rankose valdžia — nuo komsomolo vyresnybės, kurios valdžia neribota. Į fabriko darbininkes ji žiūri kaip į savo nuosavybę, kaip į savo haremą.

Du komsomolo sekretoriai Jadgarov ir Bachtijev ateidavo į bendrabutį, išsirinkdavo jiems patinkamas mergaites ir jas išsivesdavo į "privatinį butą".

Kas tame bute dėdavosi, korespondentas nesiryžta nė pasakoti. Jis tik pastebi, kad smulkmenos "gana šlykščios". Prokuroro pasirašytame protokole sausai užrašyta: "Gėrė svaiginamuosius gėrimus ir vyko išžaginimai."

Korespondentas mini kažkokį Karimovą, kuris gaudydavęs mergaites ir, jas įtempęs į užkampį, išprievartaudavo. Kai jį sugavo ir nuvedė į policiją, ten paaiškėjo, kad jis turi enkavede apygardos valdyboje svarbų "dėdę", kuris, atvykęs į policijos nuovadą, davė sūnėnui per ausį ir liepė jį ir kitus banditus paleisti. O jiems grėsė po 5 metus kalėjimo.

Jadgarovą ir Bachtijevą suimant 1969 m. rugpiūčio 8 d., dalyvavo ir jų bičiulis komsomolo miesto organizacijos sekretorius Musafirov. Jis tuoj nuskubėjo pas apygardos pirmąjį sekretorių Juldašiną ir jam susijaudinęs pranešė:

"Tik ką suėmė du mūsų vyrukus. Ką darysime?"

Sekretorius susimąstė ir, gerai pagalvojęs, nutarė: neskubėti su sprendimu. Mat, iš sostinės gali atvykti tardytojai, reikia pasistengti, kad ta skandalinga byla plačiai neišgarsėtų. Jis gudriai pasielgė ir išėjo sausas. Jadgarovą išleido į laisvę. Kitas chuliganas Chodžandyjev pabėgo, ir jo "negali surasti", nors beveik atvirai gyvena Ferganę, šantažuoja ir papirkinėja būsimus kaltinimo liudininkus.

Fabriko klubo vedėjas Petrosian neseniai smarkiai sumušė vieną iš mergaičių, kuri padavė skundą prokurorui.

Ta istorija ilgai buvo slepiama. Dabar ji tapo viešu reikalu, bet ir Komsomolskaja Pravda ir komsomolo centro valdyba stengiasi sudaryti įspūdį, kad partijos ir komsomolo ištvirkusių vadų vieno už kitą galvos guldymas tėra apygardos, blogiausiu atveju — respublikos, bet jau ne visos Sovietijos reiškinys.

Ta istorija čia papasakota, kad žinotume sovietinio gyvenimo tikrovę. Jos veikėjai yra jau komunistinėje tvarkoje išaugę ir subrendę žmonės. Ji mums rodo, kad ir ten yra pakankamai gilaus purvo ir tą purvą gina tie, kurie pirmieji turėtų jį sausinti. Juk čia matėme veikiant komunistinio jaunimo vadus, kurie turėtų jaunimui būti pavyzdžiu, rodyti kelią į šviesesnę, gražesnę ateitį. O tuo tarpu matome juos esant visiškai supuvusius.

DR. J. BASANAVIČIAUS PASAKOS

Lietuviškų pasakų Lietuvos skaitytojams, atrodo, netrūksta. Tarpais vis išleidžiama po rinkinį tai gražiausiai iliustruotų, tai ne taip gražiai. Be to, dar jų tam tikras kiekis pasiekia skaitytoją ir per visokias tautosakos rinktines. Didžiuliame penkiatomiame "Lietuvių tautosakos" leidinyje pasakoms irgi buvo skirta apsčiai vietos. Vienu metu skaitytojai buvo susilaukę ir tokio leidinio, kuriame surinktos pasakos vien tik apie velnią, ir ta knyga buvo pavadinta "Nė velnio nebijau".

Dabar daugiau mokykliniam jaunimui skirtas išėjo vėl naujas leidinys "Lietuviškos pasakos", kuriame išspausdintos parinktos pasakos iš J. Basanavičiaus jau retam kam prieinamų tomų.

Leidinys ir spaustuvės šriftas parinktas didesnis. Kokios nors kitokios prabangos nėra. Dailininkas V. Valius tik pasirūpinęs viršeliu. Bet egzempliorių, žiūrėkite, vis dėlto 25.000.

K. Plaučiūnas

* * *

Vilniuje išleista šeštoji Vinco Krėvės kūrybos knyga — "Dainavos šalies senų žmonių padavimai". Knygos tiražas — 15,000 egz.

* * *

Keli pastaruoju metu okup. Lietuvoje pasirodę leidiniai: "Velniai", išleisti 25.000 egz. tiražu, kur pateiktos 1966 m. mirusio dailininko A. Žmuidzinavičiaus žinomos velnių kolekcijos. Dailininkas juos pradėjo rinkti nuo 1906 m., ir leidiny paskelbta 100 velnių medžio drožinių ir kt. nuotraukų rinkinys. Straipsnių santrauka ir iliustracijų sąrašas be rusų dar pateikta ir anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis.

* *

Jurgio Baltrušaičio eilėraščių rinkinys, rusų kalba, pavadintas "Medis ugnyje". Gia surinkti poeto J. Baltrušaičio rusų kalba parašyti eilėraščiai iš knygų "Žemės laiptai" (1911) ir "Kalnų takas" (1912).

* * *

Maironio "Pavasario Balsu" Vilniuje išleista 12-ji laida. Jos tiražas 30,000.

* * *

Išleista ir eilė grynai partinio, agitacinio turinio knygų, ir kiekvienos jų tiražas — nemažiau kaip po 10,000 egzempliorių.

(E)

Ką tik gavome:

Dialogas su kraštu, Akimirksnių krónikos, antra knyga, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrišta, kaina $7.00.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuose, sudarė Alfonsas Tiruolis, 176 psl., kaina $5.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 didelio formato puslapių, kaina $4.00.

Diena prie ežero, Aloyzo Barono eilėrščiai mūsų mažiesiems, Nijolės Vedegytės-Palubinskienės iliustracijos, 40 psl., kaina $3.00.

Rimai ir Nerimai, Vaižganto, 55 psl. kaina $2.00.

Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Vaižganto straipsniai, 40 psl.. Kaina $1.00.

Lietuvos Vyčio pėdsakais, Juozo Strolios 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina $2.00.

Kultūrinės gairės pasakose, II knyga, parašė Vytautas Bagdanavičius, 357 psl., kaina $5.00.

Rezistencija, romanas, parašė R. Spalis, 429 psl., kietais viršeliais, kaina — $6.00.

Broliai balti aitvarai, Henriko Nagio eilėraščiai, Prano Gailiaus iliustruoti, 72 didelio formato puslapiai, puošniai išleista knyga, kaina $5.

Varpas nr. 9, 220 psl. rašo per 20 autorių, šis žurnalo numeris yatingai įdomus, jo kaina $2.50.

Po Dievo antspaudais, Vytauto Didžiojo godos. Leonardo Andriekaus eilėraščiai, dail. Telesforo Valiaus iliustruoti, 106 psl., kaina $3.00.

Tau, sesute, Prano Lemberto gyvenimas, kūryba, prisiminimai, 269 psl., iliustruota, kaina minkštais viršeliais $3, kietais — $4.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA STASYS MICHELSONAS

— Well, Maik, kai žmonės Amerikoj susitinka ir nežino, ką pasakyti, tai pradeda apie orą — nais veter, ar panašiai. Nu, tai galim ir mudu taip pradėti. Vot, pasakyk man, koks bus šitas pavasaris?

— Tėve, aš negaliu to pasakyti.

— Nu, tai koks man iš tavęs pažitkas, kad tu negali man nieko pasakyt?

— Aš daug ką pasakau.

— Ale nepasakai teisybės. Pasakyk, kodėl?

— Kartais nesinori.

— Kodėl?

— Todėl, tėve, kad teisybė ne visiems patinka. Kai kam ji gali būti net ir skaudi. Ir tėvas dažnai supyksti, kai pasakau teisybę.

— Maiki, jeigu bus teisybė, aš nepyksiu. Va, aš girdėjau, kad Sovietijoj jau prasideda revoliucija. Ar tai teisybė, ar ne?

— Aš tokių žinių negirdėjau, tėve.

— Apie tai rašo gazietos, Maiki. Ar neskaitei?

— Ne.

— O aš, Maiki, girdėjau. Sako, kad yra jau ir knyga apie tai parašyta. Sako, juodu ant balto prirodytas komunistų melas, būk Stalino gadynė jau pasibaigė ir dabar Rusijoj nėra nei kalėjimų, nei koncentracijos lagerių. Iš tikrųjų, sako, Stalino dvasia esanti labai gyva, ir bolševikų rojus esąs pilnas kalėjimų.

— Kalėjimų, tėve, yra visur. Amerika yra laisva demokratija, o ar kalėjimų čia nėra?

— Jes, Maiki, aš pats ne sykį sėdėjau. Ir visai neteisingai. Tik patrajyk eidamas saidvoku atsimušti į stulpą, o policija raidavei nuvilks tave į lakupą. Sakys, girtas esi. O jeigu dar pasisprečysi, tai gausi ir per pakaušį. Ai bečiū!

— Tai kodėl tėvas manai, kad Rusijoj neturėtų būt kalėjimų?

— Aš, Maiki, negaliu tau šito išvirozyt, ale tu turėtum perskaityt tą knygą, ką parašė Marčenka, tai žinotum.

— Ką aš iš tos knygos žinočiau?

— Nu, žinotum, kad Sovietų Rusija yra pekla, kad komunistų diktatūra negali apsieiti be kalėjimų. Ir Marčenka nemeluoja, ba jis pats sėdėjo.

— Bet tėvas sėdėjai Amerikos kalėjime, tačiau nesakai, kad Amerika yra "pekla". Žinai, tėve, kad pasauly dar niekad nebuvo ir nėra tokios valstybės, kur nebūtų kalėjimų. Mes, Amerikos lietuviai, kaltinam Sovietų Rusiją, kad ji sunaikino nepriklausomą Lietuvos valstybę. Ir mes kovojam, organizuojamės, renkam pinigus, kad nepriklausoma Lietuva vėl būtų atstatyta. Ar ne tiesa?

— Šiur, Maiki! Šešioliktos vasario minėjime Saubostone aš visą dolerį paklojau ant tos intencijos.

— Reiškia, tėvas nori, kad nepriklausoma Lietuva vėl būtų atstatyta, ar ne?

— Šiur, kad noriu.

— Bet ar nepriklausomoj Lietuvoj kalėjimų nebuvo?

— O kam apie tai kalbėt, Maiki?

— O kodėl tėvas kalbi apie Rusijos kalėjimus? Man, tėve, kalėjimas yra kalėjimas, nežiūrint, kur jis bebūtų — kalėjime kankinami žmonės, dažnai niekuo nekalti.

— Ale Lietuvoje nebuvo Sibiro, Maiki.

— Vietoj Sibiro, tėve, Smetona turėjo koncentracijos stovyklą Varniuose, kur buvo kalinami jo diktatūros kritikai. Sibiras ar Varniai — nelaisvė yra nelaisvė.

— Ale žiūrėk, kiek apie Sibirą yra prirašyta knygų: Tautvaišienės "Tautų Kapinynas Sibiro Tundroje", K. Bielinio "Teroro ir Vergijos Imperija Sovietų Rusija" ir daug kitų. O kas yra parašyta apie Varnius? Nieko. Tai reiškia, kad tokios stovyklos Smetona neturėjo.

— Turėjo, tėve, turėjo. Ir nesakyk, kad nieko nėra apie tai parašyta.

— Nu, tai pasakyk, kas parašyta?

— Savo laiku apie tai daug rašė "Vienybėje" Jonas Krukonis.

— Tai jis melavo.

— Ne, tėve, jis pats Varnių stovykloje sėdėjo.

— Nu, tai kodėl dabar niekas apie tai nerašo?

— Todėl, tėve, kad dabar nepriklausomos Lietuvos jau nėra. Tai viena. O antra, dabar vedama kova už jos atstatymą, todėl nepatogu būtų rašyti apie buvusius jos kalėjimus ir Varnius. Tai yra tiesa, kuri ne visiems patinka; bet tiesą visi turėtų žinoti.

— Tfu! tfu! ant tokios tiesos! Gud bai!

LIETUVOS KONSULATO IEŠKOMI

Blokuvienė - Sinkevičiūtė, Ieva, d. Jurgio, 1935 m. iš Prienų išvykusi į JAV, gyvenusi 1940 m. Waterbury, Conn.

Bružas, Jonas ir Justinas, sūnūs Jono, 1939 m. gyvenę Chicagoje.

Bruzga, Vincas, Prano s., 1943 m. regis gyvenęs Chicagoje.

Bruzgus, William C. ir jo žmona Marija Monika, turėjo vaistinę Norwood, Massachusetts.

Bulevičius-Balys, Edvardas, Vlado s., iš Krakių miestelio, po karo gyvenc Anglijoje.

Čepukas, Kazimieras, arba jo vaikai, senas ateivis.

Dranginienė-Sinkevičiūtė Ona, Jurgio d., 1935 m. iš Prienų išvykusi į JAV, gyvenusi Waterbury, Conn.

Gasiūnas, Aleksas, gimęs Pikčiūnų km. Pašvitinio vl., į JAV emigravo 1913 m., gyveno Baltimorėje.

Jagminas, Antanas ir Juozas, Antano sūnūs, gyvenę Chicagoje ar jos apylinkėse.

Kaulius, Vincas ir jo žmona Antanina, gim. Alšauskaitė, Juozo d., gyvenę 1107 Buttler St. Easton, Pa.

Kempka, Vytautas, gimęs 1933.IV.16 Kybartuose, gyvenęs Vokietijoje, studentas.

Kolas, Juozas, g. 191 2m., 1946 m. iš Vokietijos išvykęs į Kanadą.

Koniušauskas, Valius, Igno s., iš Krakių miestelio.

Malvaitytė, M., buv. studentė.

Misiūnas, Albertas, Tamošiaus sūnus.

Nekrošius, Aleksandras ir jo broliai Bronius, Juozas, Vladas ir Vacys.

Pelosi, Sophie, 1956 metais gyvenusi 186 Thurber Ave., Brockton, Mass.

Perveneckas, Antanas, bei jo sūnūs Antanas ir Juozas, gyvenę Chicagoje.

Remenčiūtė, Domicelė, d. Jono, ištekėjusios pavardė nežinoma, gim. 1911 m. Raseinių ap., Bartiškių km., Raudonės val. Ištekėjusi iš JAV persikėlė į Argentiną.

Rukšėnas, Antanas (Rukson, Anton), Juozo s., gim. Švenčionių ap., Daugėliškio val., Vaišniūnų km., gyvenęs 817 Wadwarth Ave., Waukegan, Ill.

Targonskas, Juozo sūnus, iš Krakių miestelio.

Urba, Leonas, Stasio s., iš Krakių miest., po karo gyveno Vokietijoje.

Urbutis, Antanas.

Vasiliauskas, Antanas, s. Mato, iš Norkūnų km. „Krakių val.

Zandovaitė, Lydija, gim. 1935.IV.30 Tauragės apskr., gyvenusi Vokietijoje, buv. studentė.

Ziogas, Chas, gyvenęs Cedar Rapids, Iowa.

Žuromskas, Česlovas, Kazio s., iš Krakių miestelio, iš Vokietijos atvykęs į JAV.

Ieškomieji arba apie juos ką žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania,
41 West 82nd Street,
New York, N.Y. 10024

KOMISIJA VLIKO VEIKLAI PLANUOTI

Vliko pirmininkui pavedus ir pakvietus Joną F. Daugėlą, šiuo metu Clevelando mieste jo sudaryta Komisija Vliko tolimesnės veiklos planui paruošti. Į komisiją, be jo paties, įėjo šie Clevelando veikėjai: A. Augustinavičienė, A. J. Kasulaitis, J. Krygeris, N. Kersnauskaitė, S. Laniauskas, J. Mikonis, Pr. Razgaitis, J. Stempužis ir J. Virbalis, iš viso 10 asmenų. Buvo siekiama, kad į komisiją įeitų visų Vliką sudarančių grupių nariai.

Savo pirmajame posėdy komisija išsirinko prezidiumą: pirmininku Joną F. Daugėlą, vicepirmininku Simoną Laniauską ir sekretore Nijolę Kersnauskaitę. Posėdyje pasikeista mintimis dėl darbo apimties ir nustatytas veiklos planas bei metodai.

Komisija nutarė, rengiant Vliko veiklos planą, dėmesio svorį kreipti į sritis: 1) pasaulio politinę sritį, 2) savos visuomenės, tautos laisvinimo kovoje organizavimą, 3) jaunimo parengimą tautos vadavimo darbui, 4) santykį su tautos kamieru pavergtame krašte, 5) finansų telkimo metodus ir 6) Vliko organizacinius reikalus.

Komisijos daugumos priimtos mintys numatyta ateity pateikti Vliko valdybai.

(E)

KANADOS SOCIALISTAI REIKALINGI VADO

Kanados parlamento rinkimai bus 1972 m. Jiems jau visi ruošiasi. Tai daro ir socialistai. Kol kas jie rinkimuose surenka 18% balsų, o ateinančiais rinkimais jie tikisi tą procentą bent padvigubinti.

Balandžio 21-24 dienom Ottawoj šaukiama partijos konvencija, kurioje bus renkamas ir naujas partijos vadas. Dabartinis Douglas jau seniau yra pareiškęs norą atsistatydinti. Kas bus išrinktas jo vietoje, sužinosime vėliau. Kandidatų yra bent keli, bet nėra nė vieno, už kurį iš anksto būtų galima "statyti kortą".

DEGINA BULVES

Visi gerai atsimename, kaip dar ne taip seniai pieno ūkio savininkai, protestuodami prieš jiems mokamas žemas kainas už pieną, pylė pieną į griovius. Dabar dėl tos pačios priežasties Idaho bulvių augintojai degina bulves. Tie ūkininkai už 100 svarų bulvių nori gauti nors $3.50, o jiems temoka $2.50, todėl jie verčiau bulves degina, negu jas parduoda.

Tuo būdu jie nori atkreipti į tą reikalą vyriausybės ir visuomenės dėmesį.

Aišku, kai dalį bulvių sudeginus liks jų mažiau, tai ir jų kaina pakils. Vartotojui ir dabar už bulves tenka brangiai mokėti, bet tie pinigai nepasiekia ūkininkų, nes didžiausia jų dalis lieka tarpininkų kišenėse.

DIDŽ. BRITANIJA

Apdovanoti lietuviai

Naujųjų metų proga karalienė Elzbieta II apdovanojo OBE — Britų imperijos ordinu — Britų ambasados Ramgune pirmąjį sekretorių Joną Liudžių.

J. Liudžiaus tėvai yra dar prieškarinės emigracijos lietuviai. Jis pats yra gimęs Londone. Lietuviškai gerai kalba ir jo duktė.

Tate ir Lyle cukraus fabriko darbininkas Juozas Brazaitis gavo karalienės pagyrimą už bendradarbio gelbėjimą

J. Brazaitis yra senosios išeivijos lietuvis.

ŠVEICARIJA

Mirė inž. T. Pečiulionis

1969 m. lapkričio 8 d. mirė inž. Tomas Pečiulionis, gimęs 1926 m. Kaune. Velionis aktyviai dalyvavo Šveicarijos lietuvių visuomeninėje veikloje. Jis buvo gen. Motiejaus Pečiulionio, Lietuvos nepriklausomybės kovu dalyvio, vieno iš po šio karo partizanų vadų, sūnus.

Šitų namų rūsyje New Yorko teroristai gamino bombas, kurios vieną dieną susprogo. Po sprogimo rasti 3 žuvę tų bombų gamintojai, tarp jų ir moteris, pasižymėjusi įvairiose studentų ir kitose riaušėse.

Imkite ir skaitykite!

ANTANO ŠKĖMOS RAŠTŲ I tomas (Nuodėguliai ir kibirkštys, Šventoji Inga, Čelesta, Balta drobulė), įrišta, 500 psl. Kaina $6.00.

LIETUVOS ISTORIJA, VI-ji laida, parašė **dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė,** 414 psl., daug paveikslų, keli žemėlapiai, tvirtai įrišta. Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su įdomumu skaitys ir suaugusieji. Kaina ..... $6.

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo **A. Vaičiulaitis** apie poeziją, **K. Keblys** apie romaną, **R.Šilbajoris** apie novelę, **S. Santvaras** apie dramaturgiją, **V. Kulbokas** apie kritiką, **J. Girnius** meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, **Č. Gricevičius** duoda išleistų knygų sąrašą. Kaina $10.

PAULIUS AUGIUS, 284 dideli puslapiai, šio įžymaus dailininko paveikslai ir A. Kurausko bei T. Valiaus straipsniai, puošniausia knyga, kaina $17.50.

Ketvirtoji pradalgė, Nidos išleistas literatūros metraštis, kuriame rašo 21 asmuo. Kietais viršeliais kaina $3.75, minkštais $3.15.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl. gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais $10 minkštais — $8

BAISUSIS BIRŽELIS. Ši toje 238 psl. knygoje yra 3 dramos: Baisusis Birželis Varpinė ir Šiaurės pašvaistė Parašė **Pranas Naumiestiškis.** Kaina $3.50

BALADĖS, šitoj labai gražiai išleistoj, gausiai iliustruotoj knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina $6.00

PEILIO AŠMENYS, Jurgis Jankus, 3 veiksmų drama, 261 psl., kaina $4.00.

Nardžio pulkas, Balės Vaivorykštės, kaina $2.

Rene Rasa, MEILĖ TRIKAMPY, 219 psl. kaina $3.-

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė **Vytautas Kavolis,** 77 psl., kaina $2.

PALENGVINKITE MŪSŲ DARBĄ

Kiek laiko ir pinigo sutaupytume, jei mielieji prenumeratoriai nelauktų, kol juos paragina mokėti, o patys, be paraginimo, prieš atsiųstų reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiem kurie tokių raginimų nelaukia, ir tikime, kad ateityje prenumeratai pasibaigiant, vis mažiau bebus tokių, kuriems reikės siųsti priminimus.

Keleivio adm-ja

STEPONO KAIRIO PORTRETAS

Keleivio administracijoje galima gauti dailininko Adomo Varno piešta Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto pasirašytojo Stepono Kairio spalvotą portretą 8 x 6 coliu dydžio už 80 cnt.

GERA PROGA

Žymiai papiginta kaina galite įsigyti įdomius prel. J. K. Končiaus atsiminimus iš Balfo veiklos. Knyga tinka ir dovanoms, gražiai išleista, daug paveikslų, 404 psl., kietais viršeliais kaina $4 (buvo $6), minkštais $3 (buvo $5).

JUK NETURITE?

Petronėlės Orintaitės eiliuotos apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ja galite gauti už $2.00.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams $6.00.

JAU IŠSPAUSDINTAS

"KELEIVIO" 1970 METŲ

Kalendorius

Jį redaguoja Stasys Michelsonas

Kalendoriaus kaina $1.00

Pernai pavėlavusieji kalendorių užsisakyti jo nebegavo, todėl nesivėlinkite šiemet jį užsisakyti.

Pinigus kartu su prenumerata arba atskirai siųskite adresu:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

BUVO $4, DABAR TIK $2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šitą 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už $2, iki šiol ji kainavo $4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijas, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Kitos tokios knygos neturime.

MOTERŲ SKYRIUS

VINCAS KREVĖ

Issibarė

(Tęsinys)

— Ugi nenorėjo leisti jos kūma būti. Atvarė ją nuo krikštymo, o jos vieton pastatė varpininkę Kastautę, kur elgetyne gyvena. Žinai — mažu varpu skambina, apskretusi tokia, šleiva. Ji — sako — man ir Dievui vertesnė, kaip duktė tokio tėvo, kurs šventos bažnyčios negerbia. Pasakyk tu man, kuo aš bažnyčios negerbiu! Ir bažnyčion vaikščioju, ir išpažinties einu, ir gyvenu, kaip Dievas įsakė. Kad neduodu pinigų naujiems kunigo namams statyti? Taigi, kad dar mano toki namai būtų! O ar man kas stato namus? Užsimanė naujos klebonijos, testato sau nors ir rūmus, kas man kliudo, bet kam reikalauja, kad mes jam statytume. Šimtai kunigų juose gyveno — ir geri buvo, o jam, matai, anksta. Už užrašus ima, už krikštą ima, už jungtuves lupa, kaip žydas. Būdavo trys rubliai jungtuvės, o dabar mažiau kaip penkių nenori nė klausyti. Pinigus už kiekvieną žingsnį lupa, naudojasi bažnyčia, kad tenka kas padaryti, ar nors paveikslėlis nupirkti, tai jūs, žmonės, dėkit pinigus. Tai tau ir kunigai, tai tau ir teisybė. Tu bažnyčią atnaujink, įpuošk, o atvažiuosi bažnyčion, už tavo pinigus įpuošton, tau vietos nėra, jei neturi skatiko. Ir kur jis tuos pinigus deda!

— Ar maža jo giminės, — pritarė Rambis. — Ar mes nematėme, kokiais ponais atvažiavo sesuo ir svainis. O dabar už versto kepurę nusiimk. Apsikrovė geru, net pavydėjimo pagunda ima žmogų. Ir vaikus, žiūrėk, moko, ir prancūzai, ir prancūzės gyvena. Vis tai mūsų pinigai daro.

— Taigi, taigi, žmogau! — kimšdamas iš krepšio pypkėn taboką, kalbėjo toliau Traibėnas. — Stato naują raštinę; prašo kunigas — duokit jam senąją: pastatysim, sako, naują elgetyną ir namus, kur galės užeiti pernakvoti kiekvienas. Ir davėme, ir statėme, ir vežėme ir mišką, ir lotas, ir ko tik pareikalavo. Pastatėm namus, kad ir vyskupui gyventi. O kam jis juos sunaudojo? Elgetyną padarė? Pasodino savo svainį ten su vaikais.

Traibėnas, prikimšęs pypkę, įsikando ją dantysna. Paskui išsitraukė titnagą, pintį ir skiltuvą, ėmė atsidėjęs skilti. Įskylęs padėjo pintį ant nago, papūtė kelis kartus ir įkimšo pypkėn.

— Dabar panorėjo klebonijos statyti, — kalbėjo toliau rūkydamas: — sako, šioji sena, menka. Ko ji menka, kad niekur dar nevarva, sienos kaip varpas: senovinio medžio, ne dabartinio. Ji dar dvi naujas prastovės. Ir ne klebonijos jam, turi būti, reikia, tik, sako, pagaminti namų kitam svainiui. Mat, ko jam reikia.

Įpykęs Traibėnas net nusispiovė šalin.

— Ar tai aš turiu pinigus tam krauti, kad tavo svainiai rūmuose gerai gyventų! Ne, brol, to nebus! Die, nebus! Nors tu ir kunigas, bet nežiūrėsiu, akysna tau visa imsiu ir išporysiu. O kad prireiks, ir į vyskupą kelią rasiu. Jau aš kenčiu, bet neiškęsiu, jau gi, brol, duosiu! Išplūsiu, kaip skerdžiui, dovanok man, Dieve, mano prasikaltimus.

Čia su sirdžia nusispiovė, vėl iškratė pypkę ir įsidėjo kišenėn.

— Išpasakok jam, kaip žadi, mes tau visi ačiū pasakysim, nes jau gyvenimo nebėra.

— Nebėra, žmogau, ir gana, nors gyvas žemėn lįsk. Ir valsčiun mokesčius nešk, ir kunigui nešk, o iš kur gi man imti? Iš piršto neišlaušiu.

— Lupa visi mūsų žmogų, nesigailėdami.

— Kad dar pats kunigas. Bet pikčiausia, kad tave auna ir sesers, ir svainiai, ir visi vaikai. Imk nors bilietus. Jie prisikrovė sau pilnas skrynias visokio drabužio, o žmonės kruvinomis ašaromis verkia.

Negražu tai kunigo giminei, tikrai negražu; kad tai būtų žydas padaręs, šunimi pavadintai, o dabar juk — kunigo giminė.

— Kad kunigo giminė, tai negali šuva būti!

— Aš vis dėlto nesuprantu, kaip jie žmones apgavo?

Prigavo ir mano kvailę senę, įteikė jai bilietų už du rubliu. Pirkęs tokį vieną bilietą, nusiųsk, sako, jį Varšuvon, ar Lodziun, velniai žino, kur, gausi ar drabužiui audeklo, kokį nori, ar nors ir gelumbės. Nusiuntė. Atsiuntė jai 15 tokių korčiukių. Sako, parduok visą penkioliką, nusiųsk pinigus, tada ir gausi. Bet kvailių dabar maža, ir pirkti niekas neperka — ir du rubliai žuvo. O pirma, kai tik pasirodė, pirko žmonės, ir labai pirko. Jie šimtus sau susikrovė, skrynias rūbais, sakau, užvertė. Man kas, dėl dviejų rublių elgetauti neisiu, bet moteros darbininkės? Kita sudėjo visos vasaros uždarbį ir dabar kruvinomis ašaromis verkia. Tai tau, sako, ir kunigo giminė!

Moteriškė, žinoma, kvaila. O ypač "šilų" moteros.

Kunigas Pio Ottenio, 39 m., ir Clara Panizzolo, 22 m., kurią jis žada vesti, meldžiasi vienoje Italijos bažnyčių.

Adomas Mickevičius

Vertė J. Jonila

KĘSTUČIO ŽIRGAS

Žirgais totorių garbė vien mirga,
Garsus ir vokiečio kardas;
Lietuvoj augęs Kęstučio žirgas,
Naminio jo kardo ir vardas.

Širvas žirgelis, menkas, nedidis,
Kardą jam prastą tik kala,
Bet ko, Kęstutį jojant išvydęs,
Vokietis ir turkas bąla ?

Kad prieš Kęstutį atsispirt geidžia,
Nutrupa vokiečio plienas;
Kad į totorius žirgą paleidžia,
Nebeištrūksta nė vienas,

Nes kardas jaučia jo tvirtą ranką,
Kai priešų eilėse siaučia,
Ir vyčio širdžiai jėgos nesenka,
Ją žirgas ant savęs jaučia.

Paimta iš Alfonso Tyruolio sudarytos ir Juozo Kapočiaus ką tik išleistos knygos "Nemarioji žemė". 176 puslapių knygoje yra 47 autorių (pradedant 13-tuoju amžiumi) nelietuvių kalba parašytų eilėraščių apie Lietuvą vertimai. Knygos kaina $5. Ji gaunama ir Keleivio administracijoje.

MOTERYS DAR NETURI LYGIŲ TEISIŲ

Nemanykime, kad JAV moterys visose srityse turi lygias teises su vyrais. Štai keli pavyzdžiai, kurie rodo, kad moterys dar daug kur yra diskriminuojamos.

Nevienoje valstijų, jų tarpe ir Massachusetts valstijoje, įstatymas leidžia restorane neduoti moteriai vietos. Ypač tavernose, jei ten nėra specialiai paskelbta, kad pageidaujamos ir moterys.

Yra čia dar valstijų, kuriose galima vienai moteriai neišnuomoti buto.

Kaikuriose valstijose už tą pati nusikaltimą moteris gali būti nubausta didesne bausme negu vyras.

Visose valstijose moteriai istatymas draudžia kontroliuoti savo kūna — jai neleidžiama daryti aborto..

Federalinis įstatymas numato už tą patį darbą lygų atlyginimą moterims ir vyrams, bet gyvenime yra daugybė nusiskundimu dėl to, kad moterims nemokama už ta patį darbą tiek, kiek vyrams.

Todėl JAV moterys turi organizaciją, kuri rūpinasi, kad pagaliau moterys visose srityse galėtų naudotis lygiomis teisėmis su vyrais. Tas moterų judėjimas ypač sustiprėjo paskutiniuoju laiku, ir apie ji kalbama, kaip apie savotišką "moterų revoliuciją". Jos rengia demonstracijas, tyčia eina į tik vyram skirtus restoranus, reikalauja įstaigose ne tik sekretorių, bet departamentų ar kompaniju viršininkų tarnybu, stengiasi kandidatuoti į kongresmanu ar senatorių vietas ir su viltimi žiūri net į prezidento kėde. Be to, specialiose mokyklose jos mokosi... net muštis, kad ir fiziniu požiūriu susilygintų su vyrais.

— Taigi. Kitus jisai mato, o savų neregi. Betgi, kad jisai mano dukteriai tokią gėdą padarė ir mane bedieviu pavadino, tai jau aš jį apšauksiu! Apšauksiu taip, kad visas pasaulis žinotų!

Man kas? Aš taip sau juodas žmogelis, į mane gėda nelimpa, o jis, brol, kunigas! Pamatysim, kam bus pikčiau.

(Galas kitame numery)

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

Dr. M. Sveikauskas, Attorney at Law.
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

1953 metais pasitaikė, kad kaimyniniai namai, greta mūsų pačių gyvenamųjų vienos šeimos namų buvo parduodami. Apsisvarstėm, kad būtų gerai juos pirkti todėl, kad juose yra net 7 maži butukai ir, kiek pasitaikė sužinoti ten gyvenant, visi butukai beveik visuomet buvo išnuomoti. Kaina buvo aukštoka, bet prieinama. Sakome, ten pat gyvendami, galėsime prižiūrėti ir tvarkyti, nors abudu su žmona dirbame. Nupirkome.

Kitą mėnesį atėjo miesto valdybos inspektorius ir pradėjo apžiūrinėti namus. Firmon eilėn liepė dar vienas duris iškirsti (exit), trečiame aukšte (tom durim pastatyti buvo reikalinga pastatyti ir laiptus); tai padarėme. Už keletos mėnesių atėjo kitas inspektorius — neva iš sveikatos departamento — apžiūrėjęs sakė, kad apatiniai butai neturi užtenkamai šviesos ir kad mes turime pakeisti elektros vielas (wiring). Tai atlikome, išleidę beveik 1.000 dolerių. Dar trečias žmogus buvo atėjęs ir liepė pakeisti vienas duris antrame aukšte iš metalinių į stiklines. Visa tai padarius, jie mus paliko ramybėje gan ilgą laiką.

Su kaimynais mes niekuomet neturėjome jokių nesusipratimu, bet ir daug bendro su jais neturime. Pasirodo, kad jie visa laiką sprogo iš pavydo dėl mūsų "pajamų". Jiems nerūpi nei mūsų sunkus darbas, prižiūrint tuos didelius namus, nei visokie nemalonumai su nuomininkais, kurie kartais ir išsikrausto, ruomos nesumokėję, o kartais palieka butą tokiame stovyje, kad jis yra reikalingas pilno remonto, prieš kitiems išnuomojant.

Prieš porą mėnesių gavome laišką iš miesto valdybos, kad mūsų namai "prieštarauja" įstatymams, kad jie buvo pastatyti kaip vienos šeimos namai ir kad mes turime juos paversti į vienos šeimos namus.

Išsigandome ir susirūpinome. Ką mes darytume su tokiais vieros šeimos namais? Negaunant pajamų, net mokesčių žmogus neįstengtum sumokėti.

Žinoma, mes tuoj pasitarėme su advokatu. Jis mums pasakė, kad vargiai apsieisime be teismo: kad jis negalis mūsu užtikrinti, kaip ta byla baigsis; kad išlaidų būsią daug, o rezultatas neaiškus ir panašiai. Jis pas mus yra laikomas geru advokatu ir labai jau čia gerbiamas, bet mums atrodo, kad jis galėtų aiškiau pasisakyti mūsų reikalu. Juk mes nebūtume pirkę tų namų, jeigu jie nebūtų septynių, o tik vieno buto namai. Kam jie būtų tada mums reikalingi? Jei tie namai buvo pastatyti arba naudojami prieš įstatymus, kodėl jie nesikabino prie buvusių savininkų, o dabar tik prie svetimšalių?

Būtume ypatingai Tams tai dėkingi, jei mums pareikštum savo nuomonę šiuo reikalu. Mums tai yra, kaip sakoma, gyvybės ir mirties reikalas.

Skaitytojai

Ohio.

Atsakymas

Kad tinkamai atsakius į Tamstos klausimą, reikėtų susipažinti su Tamstų miesto vadiramais "zoning by-aws"; žinoti, kada jie buvo išleisti; kokioj "zonoj" yra Tamstų namai ir **aplinkiniai namai** (iš visų pusių); ar Tamstų namai buvo teisiniai apibūdinti kaipo "legal non-conforming use", ar ne; ar pasikeitė Tamstų rajono "pobūdis" nuo to laiko, kai buvo išleisti "zoning by-aws", kadangi dažnai pasitaiko, kad vienos šeimos gyvenamųjų namų rajonas palaipsniui virsta "pusiau biznio" rajonu ir pan.

Tie visi faktai ir tų faktų kombinacija turės reikšmės Tamstų reikalo eigai. Esu tikra, kad vietinis advokatas bus susipažinęs su visomis aplinkybėmis ir žinos, kaip jas panaudoti Tamstos reikalo labui. Iš visų Tamstos išdėstomų aplinkybių, mano nuomone, yra svarbu tai, kad miesto atsiųsti inspektoriai pareikalavo visokių "pakeitimų", kaip, pav., ekstra duru įrengimo ir pan., žinodami, kad toks reikalavimas tegali būti taikomas "daugelio" butų (multi-family) namams, o ne vienos šeimos namams. Tamstos advokatas žinos, kaip panaudoti ši faktą, Tamstos reikalą ginant.

Žinoma, niekas negalėtų duoti Tamstai šimtaprocentinio užtikrinimo, kad reikalas užsibaigs Tamstos naudai. Be to, bus ir išlaidu, ir darbo. Tačiau šiuo atveju aš tegaliu patarti turėti kantrybės ir pasitikėjimo savo advokatu.

GERVIŲ PIENAS

Ar esate gėrę tokio pieno? Jei ne, tai pasigaminkite jo taip, kaip siūlo A. Jankūnienė iš Ukmergės rajono Siesikų tarybinio ūkio. Ji tą gervės piena šitaip gamina:

Sutarkuojanti žalius obuolius, išsunkianti, sunką paraugininanti. Paskui į du litrus (kvortas) sunkos pridedanti pusę kilogramo (1 sv.) cukraus ir užbaltinanti tokiu pat kiekiu saldžios grietinės, dar pridedanti gvazdikų.

PREZ. NIXONAS GRETA DR. RAULINAITIENĖS

Kovo 4 d. Washingtone šešioms moterims, atsižymėjusioms federalinėje tarnyboje, buvo įteikti garbės raštai. Jų tarpe yra ir dr. Valerija Raulinaitienė. Washington Post dienraštis išspausdino ir garbės raštais apdovanotųjų moterų nuorauką, kurioje dr. V. Raulinaitienė stovi greta prezidento Nixono.

MOTERIS KANADOS AUKŠČIAUSIAM TEISME

Rajane Laberge Colas yra pirmoji moteris teisėja Kanados aukščiausiajame teisme. Ji yra trijų vaikų motina.

MINOT, MASS.

Mirė J. Tamulionienė

1970 m. kovo 11 d. mirė Julija Tamulionienė, 76 m. amžiaus, palikusi 2 sūnus ir 2 brolius — vieną čia, o kitą Lietuvoje. Jiems reiškiame užuojautą.

Poezijos knygos

TĖVIŠKĖLĘ AS REGIU, eilėraščiai, parašė Pranas Imsrys, 40 psl., kaina $1.-

VAKARĖ BANGA, lyrika, Gražina Tulauskaitė, 127 psl., kaina $2.00.

AUKSINIAI RAGELIAI, lyrika, Pranas Naujokaitis, 64 psl., kaina $2.00.

EILĖRAŠČIŲ RINKINYS, Steponas Strazdas, 159 psl., kaina $2.50.

ŠERKŠNO SIDABRAS, M Vaitkus, 86 psl., kaina $1.50.

METŲ VINGIAI, Alf. Tyruolis, 176 psl. kaina $3.

GĖLIŲ KALBĖJIMAS, Jonas Mekas, 32 psl., kaina $1.00.

CHAPEL B., Algimantas Mackus, 64 psl., kaina $3.

SIELOS BALSAI, J. Smalstorius, 221 psl. kaina 75 c.

VYNUOGĖS IR KAKTUSAI, Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina $2.00.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina $2.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščiai, premijuota knyga, 80 psl., kaina $2.00.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai irišta, kaina... $2.50.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščiai, 111 psl., kaina.... $2.00

SU DAINA, 392 liaudies dainos ir kaikurių autorių eilėraščiai, tapę dainomis. Surinko Gražina Šimkonienė, 128 mažo formato psl., kaina $1.00.

DAINŲ SŪKURY 39 populiarios ir šokių dainos, surinko Gražina Šimukonienė, kišeninio formato, 351 psl., kaina $2.00.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už $2.50 (sulankstomas) ir už $3.50 (sieninis).

Vietinės žinios

Mūsų padėka

Kovo 15 d. buvo seniausių lietuviškų radijo programų N. Anglijoje 36 metų sukaktuvinė metinė talentų popietė ir balius gražuolei "Miss Lithuania of N.E." Marijai L. Rudokaitei pagerbti.

Pinigines premijas laimėjo šie talentų popietės dalyviai: Andrius Krisiukėnas iš Miltono už smuikavimą, Julija, Danutė, Kazys ir Richardas Grausliai iš Londonderry, N.H., už dainavimą, Ramunė Adomavičiūtė iš So. Bostono už eilėraščio skaitymą, Deborn Wollan iš Hudson, N.H., už grojimą akordeonu, Ona Marija Statkutė iš Randolpho už šokimą, Carol (Maneikis) Purchard iš Hyde Park už grojimą klarnetu. Ona Marija Statkutė, Sandy Marianytė ir Patricija Gallagherytė iš Randolpho už šokimą ir Petras Bizinkauskas iš Brocktono už skambinimą pianinu.

Šokių varžybas laimėjo: Mamės ir papės polkos — Ada Ausiejienė su Jonu Valiukoniu iš So. Bostono; jaunimo polkos — Marija L. Rudokaitė su Vytautu Ivaška iš So. Bostono,, valso — Ona Ulevičienė su Pranu Račkausku iš Dorchesterio. tango — Birutė Šakenienė su Stasiu Urbonu iš Dorchesterio. tvisto — Julija ir Kazys Grausliai iš Hudsono, N. H.

Nelė Aliukonienė laimėjo bonką degtinės, Liudas Stukas — Liudos Bichnevičienės iškeptą ir padovanotą tortą, Albertas Puskepalaitis — Onos Ulevičienės iškeptą ir padovanotą tortą, kurį jis padovanojo Žibuoklių sekstetui.

Nuoširdžiai dėkojam visiems atsilankiusiems, dalyvavusiems talentams, pirkusiems laimėjimo bilietus, aukojusiems įvairius skanumynus ar kuo kitu padėjusiems balių surengti.

Steponas ir Valentina Minkai

Lietuviškų valgių stalas tarptautiniame baliuje

Tarptautinis Institutas balandžio 4 d. Statlerio viešbuty rengia didžiulį balių, kuriame dalyvauja Bostone gyvenančių įvairių tautų atstovai. Jame kiekviena tauta turės ir savo atskirą valgių stalą. Tarp tų 20 tautų bus ir Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono skyriaus valgių stalas, kuriam valgius parūpinti apsiėmė E. Valiukonienė, talkininkaujant kitoms narėms.

Meninėje baliaus programoje dalyvaus Onos Ivaškienės vadovaujamas šokių sambūris.

Enciklopedijų pabaigtuvės ir pradėtuvės

Praeito šeštadienio Kultūrinis subatvakaris buvo skirtas Lietuvių Enciklopedijos leidyklos didžiųjų darbų užbaigimui ir kitų tokių pat pradžiai atžymėti.

Poetas Stasys Santvaras įžanginiame žody išryškino baigtos leisti Lietuvių Enciklopedijos svorį mūsų čia sukurtų kultūrinių vertybių tarpe, jos didelę reikšmę ne tik užsienio lietuviams, bet ir okup. Lietuvoje mokslinį darbą dirbantiems intelektualams, jos redaktorių, bendradarbių ir leidėjo Juozo Kapočiaus nuopelnus, šį milžinišką darbą pasiryžus pradėti ir jį sėkmingai privedus ligi pabaigos. Šia proga jis atkreipė visuomenės dėmesį ir į kitus LE leidyklos pastarųjų metų leidinius, kaip Bronio Railos stambios apimties knygą "Dialogas su lietuviais" ir tik ką išėjusį pirmąjį anglų kalba Encyclopedia Lituanica tomą.

LE leidėjas Juozas Kapočius kiek ilgesnėje kalboje nupasakojo ankstesnių laikų lietuvių pastangas savai enciklopedijai išleisti, kurios buvo daromos JAV ir nepriklausomoje Lietuvoje, ir dabar per 1953-1969 metų laikotarpį sukurtos Lietuvių Enciklopedijos leidimo eigą, — sunkumus, skirtingas jos prenumeratorių ir pašaliečių reakcijas, LE leidyklos bene 16 metų finansinę apyskaitą, kuri po pusantro miliono dolerių apyvartos dabar rodanti 50,000 dolerių nuostolio...

Prof. Simas Sužiedėlis, Encyclopedia Lituanica redaktorius, nušvietė šios anglų kalba pradėtos leisti enciklopedijos tikslą, jos pobūdį ir kaikurias sunkias problemas, su kuriomis redaktoriui tenka susidurti. Jis ragino klausytojus ir per juos visus kitus lietuvius ir šį veikalą gausiai prenumeruoti ir tuo jo leidimą palaikyti.

Pabaigai studentės Laima Antanavičiūtė ir Birutė Vaičjurgytė meniškai paskaitė satyrinį Vinco Kudirkos straipsnį apie lietuviškų šeimų kūrimą, kuris beveik lygiai aktualus ir šiandien, kaip ir anais "Varpo" laikais.. Stud. Povilas Manomaitis jų programą užsklendė Rimo Vėžio satyriniu eilėraščiu "Tijuana".

Visa baigėsi, kaip paprastai, inž. Ed. Cibo linksmu epologu ir dar Juozų prisiminimu, kuriems ir dar viešniai iš Lietuvos Aldonai Grincevičienei buvo prisegta po gėlių puokštelę.

Per šio L. Enciklopedijos užbaigimo paminėjimą daug kas prisiminė ir to darbo pirmojo tomo išleidimo iškilmes prieš 16 metų, kurios buvo So. Bostono aukšt. mokyklos salėje su plačia literatūrine programa ir daugybe svečių. Šiandien darbas jau atliktas milžiniškas, o jo paminėti ir pagerbti tesusirinko tik palyginamai mažas tautiečių būrelis... Kodėl? Tai paliekame kiekvienam pačiam pamąstyti.

Ekskursijos į Lietuvą

vyksta

gegužės 25 d., liepos 20 d. spalio 7 d.

Kaina $691.00

Vietų skaičius ribotas — Nesivėluokite!

Ekskursijų reikalu kreipkitės į

Trans--Atlantic Travel Service
390 West Broadway,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Laisvės Varpas

Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir FM 107 MC

Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

173 Arthur Ave., Brockton, Mass. 02402. Tel 586-7209

Lietuvių Fondui sudėta $23,000

Lietuvių Fondo (milijoninio) Bostono vajaus komitetas, kuriam labai sumaniai vadovauja inž. Antanas Škudzinskas su nariais Br. Paliuliu ir P. Kalvaitiene bei vajininkais Dz. Giedraičiu, St. Grieže-Jurgelevičium, Č. Kiliuliu, M. Šimavičium, Br. Uteniu, A. Vilėniškiu ir F. Zalesku, šiomis dienomis išsiuntinėjo paraginimus aukoti fondui tiems, kurie dar nėra aukoję, ir kartu informuoja apie dabartinę fondo padėtį.

Fonde per 8 metus jau sukaupta $610,000. Tą sumą sudėjo 2,600 asmenų, taigi, vidutiniškai kiekvienas po apie $240. Jei dar atsirastų 2,000 asmenų, kurie aukotų po $200, tai siekiamas milionas jau būtų prašoktas.

Iš fondo nuošimčių lietuviškiems reikalams jau išdalinta $100,000. Lietuvių Fondui aukotas sumas galima nurašyti nuo pajamų mokesčių.

Bostone vajaus komitetas per 6 su puse metų surinko $23,500 ir pirmasis įvykdė su kaupu jam nustatytą sumą. Minėtą sumą sudėjo 126 asmenys. Tarp jų yra 34 mirusieji, įamžinti fonde, ir jų vardu sudėta $6,670 suma.

FIELDS CORNER APPLIANCE

Išpar-davimas

šį mėnesį

Westinghouse išdirbinių

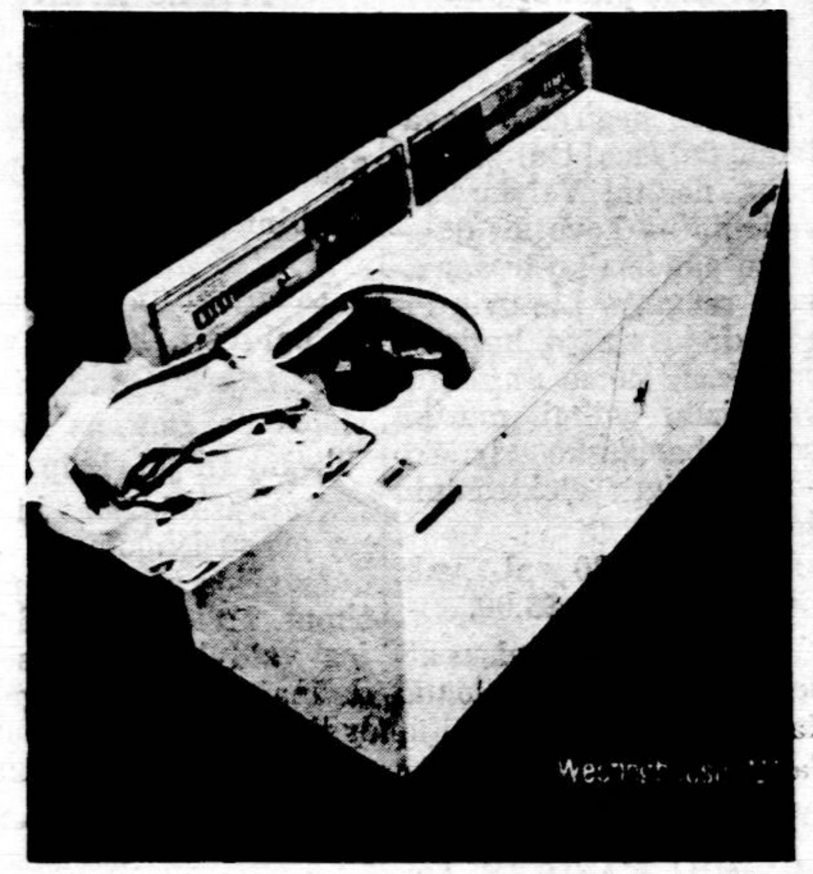

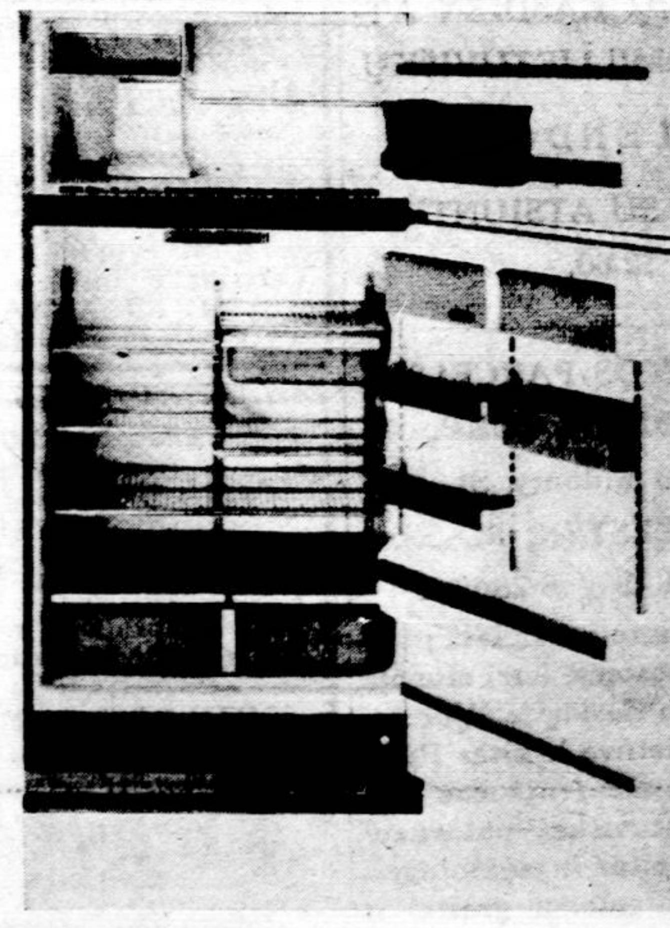

Mūsų krautuvėje galite pirkti

šaldytuvų,

skalbiamųjų - džiovinamųjų mašinų,

televizijos ir radijo aparatų, fonografų,

visokių kitokių moterims namų ruošos reikmenų

Lietuviams pirkėjams speciali nuolaida!

Daug vietos yra automobiliam pasistatyti.

FIELDS CORNER APPLIANCE, INC.
1510 Dorchester Ave., Fields Corner
Skambinkite CO 5-1510
PIRMIAUSIA PASIKALBĖKITE SU HANK IR SID

Nori susipažint

Ieškau gyvenimo draugo nuo 56 iki 60 metų amžiaus, gali būti ir senesnis, toks pat vienišas, kaipir aš. Turiu savo biznį. Vyras, kurio ieškau, turėtų būti prasilavinęs, kad sugebėtų mano biznyje tarpininkauti. Atsakysiu į rimtus laiškus. Rašyti Keleivio adresu: Keleivis, (Atiduoti L.M.), 636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127.

Rimta arti 50 metų moteris, gyvenanti Kanadoje, Ontario provincijoje, ieško rimto ir ramaus žmogaus vedybų tikslu.

Suinteresuoti, nurodę savo amžių, rašykite laiškus per Keleivio administraciją, pažymėdami ant voko "Kanadietei".

VEDYBOS

Rami ir rimta našlė vedybų tikslu ieško ramaus būdo gyvenimo draugo 60-65 m. amžiaus.

Rimtus pasiūlymus siųsti Keleivio adresu, pažymint ant voko "O.K.".

Parduoda

PARDUODU GERĄ BIZNĮ

Dėl pašlijusios sveikatos parduodu namus su smukle apačioje ir viršuje 10 gerai įrengtų kambarių. Kreiptis:

K. Rupėis, 237 E. Main St., Amsterdam, N.Y. 12010. Buto tel. 843-0798, saliūno tel. 843-9748.

Ieško

Justinas Pocius iš 6490 Gladstone St., Vancouver 16, B. C., Canada, paieško dr. Balio Petkausko.

Jis pats arba kas apie jį ką žinotų prašomi pranešti aukščiau nurodytu adresu.

Malvina Karalevičienė ieško savo pusseserių Kruminaičių (Mrs. Kruminas). Jų tėvai yra atvažiavę prieš I pasaulinį karą ir gyveno Bostone, Mass.

Apie jas ką nors žinančius maloniai prašome pranešti Malvinai Karalevičienei, 2. R.R. Bedford, Que., Canada.

(13)

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį.

REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigus.

Siųskite $5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo $100.00 iki $10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigus aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už $1,000.00 apdraudos tik $3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už $1.000.00 akcidentalės apdraudos mokestis $2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis senu adresu:

BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

Tebūna laukiamasis Jūsų svečias „KELEIVIS"! Užprenumeruokite jį savo bičiuliam!

Vietinės žinios

Velykinė pramoga — "Prašvitęs margutis"

Tai dar negirdėto pavadinimo dalykas! Gal jis toks ir bus, nes tai Velykų sekmadienio — kovo 29 d. — skautų akademikų ir santariečių renginys Lietuvių Piliečių dr-jos salėje, kuriame bus šokiai, Romo Šležo filmų vaizdų lydimi, muzika nuo Šabaniausko lyriško suokimo ligi elektroninio padūkimo.

Pradžia 7:30 val. vak. Įėjimas asmeniui $3.00.

Rengėjai kviečia visus atsilankyti ir tikrai maloniai praleisti laiką.

Parėmė Keleivį

So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos valdyba po $50 paskyrė Keleiviui ir Darbininkui.

Dėkojant už paramą, tenka pabrėžti, kad nė vienas kitas laikraštis neskiria tiek vietos So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jai, kaip Keleivis, aprašinėdamas kiekvieną jos susirinkimą ir skelbdamas jos prašomus pranešimus. Malonu, kad draugijos valdyba stengiasi nors dalinai už tą paslaugą atsilyginti.

Per valandą baigtas susirinkimas

Kovo 19 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos susirinkime per valandą suspėta pagerbti mirusį narį Joną Čerį, priimti 3 naujus narius, išklausyti ir patvirtinti vasario mėn. apyskaitą (pajamų $10,822, bet išleista gerokai daugiau, todėl mėnuo baigtas su $1,235 nuostoliu; jei ne valdybai išmokėtas 1969 m. atlyginimas per $2,000, tai būtų likę pelno), kurią pranešė fin. sekr. A. Druzdis, ir pagaliau be jokių ginčų patvirtinta 1969 metų apyskaita, kuri ką tik buvo nariams išdalinta. S. Rackevičius siūlė ją atidėti kitam susirinkimui, bet siūlymas buvo atmestas.

Prieš tvirtinant mėnesinę apyskaitą, J. Averka norėjo žinoti, kiek kuriam tarnautojui mokama algos, bet atsakymo negavo.

Be viso to, revizijos komisijos narys A. Keturakis perskaitė gana ilgą revizijos komisijos protokolą. Komisija padarė valdybai mažų pastabų, bet, aplamai imant, rado viską gerai tvarkoma.

Komisija pažymėjo, kad keltuvui įrengti ir kitiems namų pagerinimams išleista $89,337. Ji atkreipė dėmesį, kad viltis, įrengus keltuvą, gauti daugiau už salių nuomos nepasitvirtino, nes 1966 m. jos gauta $5,692, 1968 m. — $5,075, o 1969 m. — $5,698, nors nuoma buvo gerokai pakelta. Jei keltuvui išleisti pinigai būtų banke, jie duotų kelis tūkstančius dolerių procentų.

Taip išeina žiūrint biznieriškai, bet, keltuvą įrengus, nebereikia savomis jėgomis lipti į antrą ir trečią aukštą. O daugeliui narių tai svarbu ir didelis patogumas.

Reikalų vedėjas S. Griganavičius pranešė, kad Šv. Petriko diena buvo be nesusipratimų ir davė gero pelno. Pirmininkas S. Drevinskas dėkojo O. Šiugždienei už tą dieną sunkiai dirbusių tarnautojų pavaišinimą.

Naujas talkininkas

Stasys Grušauskas iš New Britain, Conn., užprenumeravo Keleivį Jonui Radzevičiui, gyv. ten pat. Ačiū S. Grušauskui.

$100 pietūs

Jie bus balandžio 5 d. Brocktone Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyne. Pelnas skiriamas senelių prieglaudai išlaikyti.

Trigubo kvarteto koncertas

Šeštadienį, kovo 28 d. 11 val. ryto Community Music Center (32 Rutland St.) bus Izidoriaus Vasyliūno ir jo mokinių trigubo kvarteto koncertas, kuriame bus atliktas Gražinos Bacevičiūtės kvartetas 4 smuikams. Kam įdomu, gali to koncerto veltui pasiklausyti.

Kaip auga biurokratai

Buvęs Bostono majoras Collins tik savo įstaigoje turėjo 95 tarnautojus, kuriem per metus išmokėdavo algų $760,000, o dabar toje įstaigoje yra 297 tarnautojai, ir jiems jau išmokama per metus apie $3 mil.

Moterų klubo susirinkimas

Kovo 8 d. Tautinės S-gos salėje buvo Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono skyriaus gana gausus susirinkimas, kuriam vadovavo pirm. Sofija Galdikienė. Susirinkimas buvo gyvas, dalyvės reiškė pasiryžimą skyriaus veiklą ne tik tęsti, bet kiek galima ir plėsti.

Į valdybą išrinktos klubo narės: Ausiejienė, Kulbokienė, Milerienė, Ulevičienė, Valiukonienė, Daukantienė-Moriarty ir Ulpaitė.

Elena Vasyliūnienė skaitė įdomią paskaitą apie modernųjį meną.

Susirinkimas buvo baigtas tradicine kavute, kurios metu dar buvo progos pasikalbėti apie skyriaus ateities darbų planus.

Dalyvė

GAVOME MAŽĄ KIEKĮ SIENINIŲ KASDIEN ATPLĖŠIAMŲ LIETUVIŠKŲ KALENDORIŲ.

KAINA SU ATSIUNTIMU TIKTAI $2.00.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcestery, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nueina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
ĮPĖDINIS
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakarais iš anksto sugitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius, fiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

South Boston Savings Bank
ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500
dabar už visus indelius moka 5 1/2 %
Nuo įdėjimo dienos — Be įspėjimo iš anksto — Kas mėnuo yra priskaitomi nuošimčiai — Pilnas draudimas
Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuošimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. J. Grigalus. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš $173,000,000

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams $6.00.

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tet. 798-3347
Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.
Taipogi tarpininkaujame pertam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

Išnuomoja
IŠNUOMOJAMAS BUTAS
CAPE CODE
Lietuvių apgyventoj vietovėj Cape Code (buv. Nenortų viloj) išnuomojamas butas dviem paskutinėms rugpiūčio mėnesio savaitėm.
Skambinti' 826-4691, Pembroke, Mass. Mrs. Vida Gavin.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siunčia betarpiškai
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės parduodamos nužemintomis kainomis. Numatoma, kad skarelių kainos pakils.
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. o šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
331 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

R The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ
Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
382 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6620
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127
☐ Krosnies aptarnavimas
☐ Automatinis įpilimas
☐ Patogios mokėjimo sąlygos
☐ Pilnas šildymo įrengimas
Skambinkite
268-4662!

Dabar išsinuomokite
naują, saugų, švarų, moderniską ir geriausią TEXASO alyvos
kaitintuva
Texaso sprausminės liepsnos sustiprintoją
Nuoma tik $2.00 per mėnesį
SUTAUPYSITE IKI 42% KURO
Fuel Chief HEATING OIL

FORTUNA FUEL Co.
487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124
24 valandų patarnavimas
GE 6 1204

Naudingiausia skelbtis Keleivyje!

Bostono PARENGIMŲ KALENDORIUS

Balandžio 5 d. 3 val. Tautinės S-gos namų salėse lietuviška Velykų Bobutė, rengia Bostono ateitininkai.

* * *

Balandžio 12 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos salėje Lietuvių radijo Laisvės Varpo koncertas, kurio programą atliks Montrealio vyrų oktetas.

* * *

Balandžio 19 d. 4 val. Sandaros salėje sandariečių našlių karalienės ir karaliaus pagerbimas.

* * *

Balandžio 24 d. Jordan Hall salėje Baltų Draugijos koncertas, kurio programą atlieka pianistė J. Rajauskaitė-Šiušienė.

* * *

Spalio 11 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos 70 metų sukakties ir senų narių pagerbimo banketas.

* * *

Lapkričio 15 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos šurum burum.

Trans-Atlantic Travel Service
DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA
Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų biletai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skarytes, lietpalčius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja
Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per
Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Šeštadieniais 8—12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764
Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis